

« Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζῆσεται ἄνθρωπος ».

ΕΤΟΣ Α΄

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 12 Νοεμβρίου 1858.

Ἄριθ. 21

ΘΘΕΛΛΟΣ

ΗΤΟΙ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΤΟΥ ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ Β΄. (Ἐν τινι ὁδῷ)

Παρουσιάζεται κήρυξ κρατῶν σάλπιγχα καὶ διακήρυξιν, καὶ ἀκολουθοῦμενος ὑπὸ πλήθους λαοῦ.

ΚΗΡΥΞ Διατάττει ὁ εὐγενὴς καὶ γενναῖος ἡμῶν στρατηγός, κατὰ συνέπειαν ἀγγελίας νῦν ἤδη ἐλθούσης περὶ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, ἵνα εὐθυμῶσιν ἅπαντες οἱ πολῖται ὁργούμενοι θριαμβευτικῶς, φωτογαγούμενοι, καὶ τερπόμενοι ἕκαστος ὅπως προαιρεῖται· διότι εἰς τὴν χαρὰν τῆς σωτηριώδους ταύτης ἀγγελίας προστιθεταὶ καὶ καὶ ἡ ἐορτὴ τοῦ γάμου αὐτοῦ. Ταῦτα κηρύσσει οὕτως νὰ διακηρύξῃ. Πᾶσα λοιπὸν ἐργασία ἀναβάλλεται, καὶ παρχωρεῖται πλήρης ἐλευθερία τοῦ εὐθυμῆν, ἀπὸ τῆς πέμπτης ταύτης ὥρας μέχρι τῆς ἐνδεκάτης. Κύριος διαφυλάξοι αἰεὶ τὴν Κύπρον, καὶ τὸν ἐνδοξὸν στρατηγὸν αὐτῆς Ὁθέλλιν!

ΣΚΗΝΗ Γ΄. (Αἴθουσα ἐν τῷ φρουρίῳ.)

Εἰσέρχονται Ὁθέλλος, Δυσδαίμονα, Κάσιος καὶ ἀκόλουθοι.

ΘΘΕΛΛ. Καλλὴν νύκτα φίλτατε ὑπασπιστά, λαβετε ὁμεῖς τὴν φρούρησιν ταύτην τὴν νύκτα.

Ἄς δεῖξωμεν ἡμεῖς τὸ παράδειγμα τῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας, καὶ ἄς μὴ περκοθῶμεν ἀκρίτως εἰς τὴν εὐθυμίαν.

ΚΑΣΣ. Ὁ ἱάγος ἔλαβε τὰς ἀπαιτούμενας περὶ τούτου διαταγὰς· οὐχ ἦττον ὅμως θέλω ἐπαγρυπνήσει καὶ ἐγώ.

ΘΘΕΛΛ. Ὁ ἱάγος εἶναι πιστὸς θεράπων. Καλλὴν νύκτα φίλε μου. Αὔριον ταχὺ ἐπιθυμῶν νὰ σὰς ὀμιλήσω.

Ἐλθε φίλτατη μου, ἄς ἀπέλθωμεν· Καλλὴν νύκτα.

(Ἐξέρχονται Ὁθέλλος Δυσδαίμονα καὶ θεράποντες εἰσέρχεται ὁ ἱάγος.)

ΚΑΣΣ. Καλῶς τὸν ἱάγον· πᾶμε ἴσθιν φρούρησιν.

ΙΑΓ. Ὅχι δὰ ἀπὸ τώρα, ὑπασπιστά μου! δὲν εἶαι ἀκόμη ἡ δεκάτη ὥρα· ὁ στρατηγός μᾶς ἐποθέησε γιὰ πρᾶσινο χαβίρι τόσον ἐνωρίς ἐξαιτίας τῆς Δυσδαίμονας του· καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀξιόμμεπτος.

Κάσσ. Τί οἰζόλογος κυρία!

ΙΑΓ. Τί πλάσμα!

ΚΑΣΣ. Τῆ ἀληθείᾳ εἶ-αι τὸ ἀνθρώπιτον καὶ λεπτοφυέστατον ὄν τ' ὁ κόσμου.

ΙΑΓ. Τί μάτια, εἰ καὶ πόσον ἐλκυστικά! νομίζει κἀνείς ὅτι τὸν προσκαλοῦσι.

ΚΑΣΣ. Ἐλκυστικά μὲν ἀλλ' ἐν ταύτῳ καὶ σεμνότερα.

ΙΑΓ. Καὶ ὁ λόγος τῆς δὲν εἶναι γλυκεῖα προτροπὴ εἰς ἔρωτα;

ΚΑΣΣ. Εἶ-αι ἡ τελειότες πρωτοποποιημένη.

ΙΑΓ. Λοιπὸν γὰρ εἰς αὐτούς! ἔλα ὑπασπιστά

μου. Έλα, έχω μιὰ τσούτρα κρασί, καὶ ἐδῶ ἔξω μᾶς περιμένουν ἓνα ζευγάρι Κυπριώτικα παλληκάρια, ἔτοιμα νὰ πιούν ἀπὸ μιαν ὀκάν εἰς ὑγείαν τ.ῦ. Ὁθέλλου, τοῦ ἀράπη.

ΚΑΣΣ. Ὁχι ἀπόψε δὲν ἐμπορῶ φίλε Ἰάγε· τὰ μυελὰ μου δὲν σηκόουν κρασί· εἴθε ἢ εὐχὴ εἴα νὰ εὑρίσκω ἄλλο μέσον εὐφροσύνης.

ΙΑΓ. Ὡ, εἶναι φίλιε μᾶς ἓνα ποτήρι μόνον, καὶ τὸ ἐπίλοιπον πίνω ἐγὼ διὰ λυγαρισμὸν σας.

ΚΑΣΣ. Ἐν μόνον ποτήριον ἐπιον ἀπόψε, καὶ τοῦτο συγκερατωμένον, καὶ ὁμως ἴδε τὸ ἀποτεῖσμά του ἡδὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Κατὰ δυστυχίαν δὲν ἀντέχω εἰς τὸ ποτὸν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐκθέσω ἔτι μᾶλλον τὴν ἀδυναμίαν μου.

ΙΑΓ. Καλὲ τί μου λέγετε! ἀπόψε εἶναι νύξ εὐθυμίας, καὶ οἱ φίλοι σᾶς προσκαλοῦσι.

ΚΑΣΣ. Ποῦ εἶναι;

ΙΑΓ. Ἐδῶ εἰς τὴν θύραν· σᾶς παρακαλῶ νὰ τοὺς πῆτε νὰ εἰσέλθωσι.

ΚΑΣΣ. Καλὰ, πλὴν δὲν μ' ἀρέσκει τοῦτο.

(Ἐξέρχεται)

ΙΑΓ. (Μόνον) Ἀκόμη ἔνα ποτήρι μόνον ἂν τὸν κάμω νὰ πιῇ θὰ γείνει πλέον φιλόνομος καὶ πλέον εὐερέθιστος ἀπὸ τὸν σκύλον τῆς νέας δεσποῖνης μου· ὁ δὲ ἀνόητος Ροδερίγος μου, τοῦ ὀπίου τὰ μυελὰ ὁ ἔρωτας ἐγύρισεν ἄνω κάτω, πίνων ἀπόψε εἰς ὑγείαν τῆς Δυσδαιμόνας ἔγεινε στουπί· καὶ ὁμως μέλλει νὰ φρουρήσῃ. Τέλος διὰ τοῦ νὰ σ' εὐρω, καὶ νὰ μ' εὐρῃς, ἐφρόντισα νὰ βάλω ἑστὸ κέρι τὰ τρία Κυπριώτικα παλληκάρια, οἵτινες εἶναι χρηκτικῆρος λίαν ὀρηκτικοῦ καὶ εἰς ἄκρον φιλότιμοι· τὸ ἀρεμῶνιον ἄθος τῆς νήσου ταύτης. — Ἰδοὺ ἔρχονται ἔξω ἢ ἐκβασίς δικαίωσῃ τὸ σχέδιόν μου, φθάνω εἰς τὸν σκοπὸν μου μὲ οὐριαν ἄεμον καὶ μὲ βρῦμα βιηθιτικόν.

(Ἐξέρχεται εἰς τὴν διάδρομον θελοκλαπῆ. Ἐπὶ σκηνῆς περιεστῆ τὸν πύργον τῆς φρουρήσεως· ὁ Μοντάνος, ὁ Κάσσιος, καὶ ἀξιώματι καὶ τῆς Κύπρου παρακλῆθηται εἰς τράπεζαν πὶ ἠὲ φραγγιῶν καὶ ποτιῶν.)

Ὁ Κάσσιος- (ἦδη μεθυμένος) Νχι, μὰ τὸν οὐρανὸν μ' ἔκαμαν νὰ πιῶ πᾶρα πολὺ.

ΜΟΝΤ. Στὴν τιμὴ μου σοῦ λέγω δὲν ἔπιες πολὺ· οὐδὲ μισθὸν ἔκα μὰ τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμά μου.

(Ἐξέρχεται καὶ ὁ Ἰάγος καὶ κάθηται)

ΙΑΓ. Βάλτε νὰ πιούμαι, ἔε!

(Τραγοῦδι)

Τρίγχε, τρίγχε τὸ ποτηράκι,

Βάλτε νὰ πιῶ λιγάκι.

Τοῦ στρατιώτου ν' ἢ τιμὴ

Κ' ἔχει ζωὴν μὴ πιθαμὴ.

Χαρήτε, μὴ σᾶς μέλει, μὴ!

ἔε! παιδιὰ μου, κρασί θέλω!

(Τῷ προσφέρουσιν οἶνον.)

ΚΑΣΣ. Στὴν ζωὴ μου σᾶς λέγω μ' ἀρέσει αὐτὸ τὸ τραγοῦδι· ὠραῖον!

ΙΑΓ. Τόμαθα ἑστὴν Ἀγγλίαν, ὅπου εἶναι πολλὸ δυνατοὶ, παντοδύναμοι ἀπάνω ἑστὸ πατήρι· οἱ Δανιμαρκέζοι σου, οἱ Γερμανοὶ σου, καὶ οἱ προσκοκοίλιδες Ὀλλανδοὶ σου, — Πιῆτε δὲ κομματί! — δὲν εἶναι τιποτε κοντὰ ἑστὸς Ἀγγίλος.

ΚΑΣΣ. Πᾶ! οἱ Ἀγγίλοι σου εἶναι τόσο δυνατοὶ ἑστὸ πιντό;

ΜΟΝΤ. Εἶμαι τῆς γνώμης σου Ἰάγε.

ΙΑΓ. Ὡ φιλιτάτη Ἀγγλία!

Ὁ βασιλεὺς ὁ Στέφανος εἶχε καλὸ κεφάλι

Γιὰ ἓνα μόνον τάλλιο ποτὴρ' ἓνα πανταλόνι

Τοῦ φάρη ὁμως ἀκριβὸν δὲν θέλει νὰ τὸ βάλῃ

Καὶ μὲ τὸ βράβητον εὐθὺς ἀρχίζει νὰ μαλόγη.

Ἦτανε μέγας, ξακουστός, ἔστη γῆρ τὴν οἰκουμένην

Καὶ σὺ πτωχὸς καὶ ταπεινὸς μὲ τόση περηφάνεια

Ἀπὸ τὴν πολυτέλειαν ὁ τόπος μας φτωχαίνει

Τὸ μαλοκόφ εἰς τὴ φωτῆ καὶ βάλ' ἑστὸ ἀπλοῦς

ἔε! φέρ' τε κρασί!

ΚΑΣΣ. Αὐτὸ τὸ ἄτμα εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τ' ἄλλο.

ΙΑΓ. Νὰ σᾶς τὸ πῶ πάλιν;

ΚΑΣΣ. Ὁχι· ὅστις κάμνει τοιούτους κατχρήσεις τὸν θεωρῶ ἀάξιον τῆς θεσεῖς του· ὁ οὐρανὸς εἶναι ἐπάνω καὶ ἡ γῆ κάτω καὶ ὑπάρχουν ψυχὰ διὰ τὸν παρῆδεισον καὶ ψυχὰ διὰ τὴν κόλασιν.

ΙΑΓ. Ἐχετε δίκαιον, ἀγαπητέ μου ὑπασιπστά.

ΚΑΣΣ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, — χωρὶς νὰ πειράξω τὸν στρατηγόν, — θέλω νὰ σώσω τὴν ψυχὴν μου.

ΙΑΓ. Ἀμ' ἐγὼ δὲ θέλω νὰ σώσω τὴν ἰδικὴν μου;

ΚΑΣ. Μὲ συμπάθειο, κύριε, ποῦτα γὰρ κ' ὑστερα σὺ ὁ ὑπασιπστής πρέπει νὰ σωθῇ πρὸ τοῦ σημασιόφρου. Ἄς ἀρήσωμε πρὶ αὐτὰ ἄς πᾶμε εἰς τὴ δουλειὰ μας, — Ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν! — Κύριοι ἄς πᾶμε ἑστὴ δουλειὰ μας. Μὴ νομιζετε, κύριοι, ὅτι εἶμαι μεθυμένος. Νὰ, αὐτὸς εἶναι ὁ σημασιόφρος μου· αὐτὸ εἶναι τὸ δεξὸν μου καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἀριστερό μου χέρι. — Δὲν εἶμαι μεθυμένος· τῶρα ἡμπορῶ νὰ στεκωμαι καὶ νὰ μιλῶ πολὺ καλά.

ΑΠΑΝΤΕΣ. Ἀξίολογ!

ΚΑΣΣ. Ἀπὸν, κατακλιθεῖτε, δὲν πρέπει νὰ νομιζετε ὅτι εἶμαι μεθυμένος.

(Ἐξέρχεται)

ΜΟΝΤ. Εἰς τὴν πλατεῖαν κύριοι, ἄγωμαι, νὰ στήσωμεν τὴν φρουράν.

ΙΑΓ. Βλέπετε αὐτὸν πῶ ἔφυγε τῶρα; εἶναι στρατιώτης ἄξιος νὰ ἵσταται πλησίον τοῦ Κίσιχρος καὶ νὰ διατάτῃ· ἀλλὰ βλέπετε τὸ ἐλάττωμά του; εἶναι τὸ ἀτιμωτικὸν τῶν ἀρετῶν του, ὡς ἐν ἰσημερίᾳ ἢ νύξ ἔστιν ἴση μὲ τὴν ἡμέραν· εἶναι, κρίμα δὲ αὐτόν.

(*) Βακχικῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Φιλοδοῦμαι μήπω; ἢ ἐμπιστοσύνη, ἣν ὁ Ὁθέλλος ἐναπέθεσεν εἰς αὐτόν, ἐν μιᾷ στιγμῇ τῆς ἀδυναμίας του ταύτης, θέλει φέρει τὴν νῆσον ἄνω κάτω.

ΜΟΝ. Καὶ εἶναι συχνὰ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην;

ΙΑΓ. Τοῦτο εἶναι πάντοτε τὸ προοίμιον τοῦ ὑπνου τοῦ ὅταν ὁμως τὸ ποτὸν δὲν σείει τὴν κοιτίδα του, δύναται ν' ἀγρυπῇ ὀλόκληρον ἡμερονύκτιον.

ΜΟΝΤ. Ἦθελον εἶναι καλὸν νὰ τὸ μάθῃ ὁ στρατηγός· ἴσως δὲν τὸ βλέπει, ἢ ὡς ἐκ τῆς καλοκάγιας του βλέπει μόνον τὰς ἀρετὰς τοῦ Κάσσιου, καὶ παραβλέπει τὰ ἐλαττώματά του. Δὲν εἶναι ἀληθὲς τοῦτο;

(Ὁ Ροδερίγος φαίνεται εἰς τὴν θύραν χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ ὁ Μοντάνος.)

ΙΑΓ. (κατ' ἰδίαν) Πῶ; ἐδῶ εἶσαι Ροδερίγος; ἔλα τῶρα, τρέξε γρήγορα ναῦρης τὸν ὑπασιπστήν.

(Ἐξέρχεται ὁ Ροδερίγος.)

ΜΟΝΤ. Εἶναι λυπηρὸν τὸ ὅτι ὁ γενναῖος Μάυρος ἐνεπιστεύθη θέσιν τοσοῦτον σημαντικὴν εἰς ἀνθρώπων ὅποιος εἶναι ὁ ὑπασιπστής του. Ἦθελον εἶναι ἔργον ἄγιον νὰ τὸ εἶπη τις εἰς αὐτόν.

ΙΑΓ. Ἐγὼ; ὁ Θεὸς φυλάξῃ! Καὶ νὰ μοῦ χαρίσουν ὅλην αὐτὴν τὴν ὠραίαν νῆσον δὲν τοῦ τὸ λέγω. Τὸν Κάσσιον τὸν ἀγαπῶ πολὺ, καὶ ἤθελα κάμει τὸ πᾶν διὰ νὰ τὸν θεραπεύσω ἀπὸ τὸ κακὸν τοῦτο. Ἄ! τί θόρυβος εἶν' αὐτός;

(Ἀκούεται ἔσωθεν — Βοήθειαν! τρέξατε! καὶ μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται ὁ Κάσσιος καταδιώκων τὸν Ροδερίγον.)

ΚΑΣΣ. Ἀχρεῖς! Κατεργάρη!

ΜΟΝΤ. Ὑποστράτηγε, τί ἐπάθετε;

ΚΑΣΣ. Ἀκούς ἐκεῖ τὸν ἀχρεῖον, νὰ θέλῃ νὰ μὲ διδάξῃ τὸ χρέος μου! θὰ τὸν κοπανίσω ὡς πού νὰ χωθῇ εἰς πύσσαλον ἑστὴν γῆν.

ΡΟΔ. Νὰ μὲ κοπανίσῃς, ἔε!

ΚΑΣΣ. Μιλᾶς ἀκόμη, σκυλί!

(Κτυπῶν αὐτόν.)

ΜΟΝ. Ὑποστράτηγε, μή! (κρατῶν αὐτόν) Κύριε σᾶς παρακαλῶ ἀπέχετε.

ΚΑΣΣ. Ἀρητέ με, κύριε εἰδὲ μὴ θ' ἀρπάξῃς μὴ ἑστὴ μούρη.

ΜΟΝΤ. Ἐλα, ἔλα, παραίτα, εἶσαι μεθυμένος.

ΚΑΣΣ. Μεθυμένος ἐγὼ!

ΙΑΓ. (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ροδερίγον). Τρέξε, σοῦ λέγω, καὶ διάδοσε ὅτι ἡ πόλις ἐστασίασεν.

(Ὁ Ροδερίγος ἐξέρχεται)

Φίλατε ὑποστράτηγε, μή, — ρεῦ κύριοι, — Βοήθει! γὰρ τὸ θεὸ! — Ὑπασιπστά — Κύριε Μοντάνε! — Κύριε! Βοηθεῖτε κύριοι! τί ὠραία φρουρήσις, μὴ τὴν ἀλήθειαν!

(Ἀκούεται κώδων.)

Τίς κρούει τὸν κώδωνα; ὦ διάβολε! ὅλη ἡ πόλις ἐσηκώθη ἑστὸ πιδάρι· ὦ θεὸ, ὑπασιπστά, ἀπέχε! ἀπολέσθη ἢ τιμὴ σου δια παντός.

(Ἐξέρχεται ὁ Ὁθέλλος μετὰ τῶν ἀκολουθῶν του.)

ΘΘΕΛΛ. Τί τρέχει ἐδῶ;

ΜΟΝΤ. Τὸ αἶμά μου ἀκόμη· τρέχει εἴμαι θανάσιμος πληγωμένος.

ΘΘΕΛΛ. Ἄν ἀγαπᾶτε τὴν ζωὴν σας σταθῆτε!

ΙΑΓ. Σταθῆτε ὑποστράτηγε, στα θῆτε κύριε! Μοντάνε! Κύριοι!

Ἐλησμονήσατε ὅλους δι' ὅλου τὴν θέσιν καὶ τὸ χρέος σας.

Σταθῆτε σᾶς λέγω, ὁ στρατηγός· σᾶς ὀμιλεῖ ἐντροπή σας!

ΘΘΕΛΛ. Τί σημαίνει τούτο; πῶθεν προήλθε; Μετεβλήθημεν εἰς Τούρκους, καὶ καμνομεν ἐναντίον ἡμῶν αὐτῶν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς ἐμπόδισε τοῦ Ὀλωμανούς τοῦ να μᾶς κάμωσιν; Ἐντροπὴ, φίλοι μου, εἴμεθα χριστιανοὶ, ἀφήσατε τὸν βάρβαρον τοῦτον διαπληκτισμὸν σας. Ἡ παραφορά τῆς ὀργῆς πολλάκις ἐκθέτει τὴν ζωὴν εἰς μάταιον θάνατον. Πάστατε τὸν τρομερὸν κώδωνα, ὅστις ἐμπνέει τρομὸν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ταύτης, καὶ ταράττει τὴν ἡσυχίαν των. — Τί ἐπάθετε, Κύριοι; Τίμει Ἰάγε, σὺ ὅστις φαίνεσαι νεκρὸς ἀπὸ τὴν λύπην σου εἰπέ μοι τίς ὑπεκίνησε τὴν ἔρ. δ. καὶ ταύτην; ἐὰν ὄντως μὲ ἀγαπᾶς νὰ μοὶ εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν.

ΙΑΓ. Δὲν ἤξεύρω· τῶρα πρὸ ὀλίγου ἦταν ἡγαπημένοι ἑστὸν γαμβρὸς μὲ τὴν νύμφην, ἀλλ' αἴφνης (ὡς νὰ τοὺς εἶχε χωρίσει κανεὶς ἀπίσιος πλανήτης) σύρουν τὰ ξίφη των, καὶ ὡς ἐντρομερῶ μονομαχία τὰ διεθυβύουσι κατ' ἀλλήλων. Δὲν δύναμαι πῶς νὰ ἐξηγήσω τὴν ἀρχὴν τῆς ἀλλοκότου ταύτης ἔριδος· εἴθε τὰ σκέλη ταῦτα τὰ ὅποια μὲ ἔφερον εἰς αὐτὴν νὰ εἶχον ἀποκοπῇ εἰς ἐνδοξον πάλιν!

ΘΘΕΛΛ. Μιχαὴλ Κάσσιε, πῶς ἐλησμόνησας εἰς τοιοῦτον βειθμὸν τὸ χρέος σου;

ΚΑΣΣ. Σᾶς παρακαλῶ συγχωρήσατέ μοι, δὲν δύναμαι νὰ ὀμιλήσω.

ΘΘΕΛΛ. Γενναῖε Μοντάνε, σὺ ἦσο πάντοτε εὐγενὴς τοὺς τρόπους, καὶ πάντες γινώσκουσι τὴν σοβαρότητα καὶ τὸ φιλήσυχον τῆς νεανικῆς σου ἡλικίας, καὶ τὸ ὄνομά σου εἶναι εἰς τὰ στόματα τῶν φρονιμωτάτων. Διὰ τί λοιπὸν ἐκβάτετε οὕτω τὴν ὑπόληψιν σας, καὶ ἀνταλλάσσετε τὸ καλὸν σας ὄνομα μὲ το τοῦ νυκτερινοῦ μαχητοῦ, ἀποκρίθητέ μοι.

ΜΟΝΤ. Οὐδὲν ἄλλο κακὸν ὄνομα ἐκ τῶν ὄσα νῦν συνέβησαν ἢ ὅτι ὑπερασπίσθη ἔμακρον, ἢ τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκλημα.

ΘΘΕΛΛ. Μὰ τὸν οὐρανὸν τὸ αἶμα ἦδη ὑπερῆχαι τοῦ λογ. καὶ, καὶ ἡ ἀγανάκτησις ἦτις φλογίζει τὴν καρδίαν μου ἀπειλεῖ νὰ μὲ παραφύσῃ εἰς τρόπον ἀκρίβειαν. Ἄν ἄπαξ κινηθῶ, καὶ ἀπλῶς ὑψώσω τὸν βραχίονά μου, θὰ καταστρέψω τὸν κάλλιπτον ἐξ ὑμῶν· θέλω ἀρέσκειν νὰ μὴ ὄντως ἐπήγασεν ἢ αἰσχρὰ αὐτῆς ἔριδος· ὁ αἴτιος αὐτῆς καὶ ἀδελφός μου ἂν ἦναι μ' ἀπόλεσε διὰ παντός. Πῶς κύριοι, ἐν χώρᾳ ὅπου τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων εἶναι ἔτι τεθρονημένα ὑπο τοῦ ἐπικαιμένου κινδύνου, ἡμεῖς ἐμπλέκεσθε εἰς ἰδιαιτέρως ἔριδος ἐν ὦρα νυκτός, καὶ ἐν

τόπω φρουρήσεως! Είναι φρικτόν! Ίάγε εἰπέ μοι ποῖος ἤρχισε.

ΜΟΝ. Ἐάν διὰ λόγους φιλίας ἢ ὑπηρεσίας παραμορφώσῃτε ὅπως δῆποτε τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἶσθε στρατιώτης.

ΙΑΓ. Μὴ μὲ προσβάλλετε τόσον προτιμῶν ἀποκόψωσι τὴν γλῶσσάν μου παρὰ νὰ εἶπω λέξιν προσβλητικὴν κατὰ τοῦ Κασσίου καὶ ὅμως ἀπεφάσισα νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς ποσῶς νὰ τὸν ἀδικήσω.

Ἰδοὺ λοιπὸν τί συνέβη. Ἐπεὶ ὁ στρατηγὸς Μοντάνος καὶ ἐγὼ συνωμιλοῦμεν, εἰσέδραμεν ἀνθρώπος τις κραζῶν πρὸς βοήθειαν, καὶ καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ Κασσίου διευθύνοντος κατ' αὐτοῦ γυμνὸν τὸ ξίφος διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ· ὁ κύριος λοιπὸν οὗτος πηδᾷ πρὸς τὸν Κάσσιον καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἀπέχη... ἐγὼ δὲ κατεδιώξα τὸν κραυγάζοντα φεβούμενος μήπως (ὅπερ καὶ συνέβη) διεγείρῃ τὴν πόλιν διὰ τῶν κραυγῶν τούτων· ἀλλ' ὡς φαίνεται τυχύτερος ὢν ἐμοῦ τοὺς πόδας μὲ ἐξέφυγε καὶ τότε ἐπέστρεψα, διότι ἤκουσα τὴν κλαγγὴν τοῦ ξίφους, καὶ τὸν Κάσσιον ὑβρίζοντα μανιωδῶς, ὅπερ οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖν εἰς αὐτόν· ἐπιστρέψας δὲ (διότι τοῦτο δὲν διήρκεσε πολὺ) τοὺς εὖρον συμπελεγμένους καὶ παλαιόντας, καὶ συνωθούμενους, καὶ διαπληκτιζομένους, ὅπως τοὺς εὕρετε καὶ ὑμεῖς. Οὐδὲν ἔχω νὰ εἴπω πλέον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης· Ἄλλ' οἱ ἀνθρώποι εἶναι ἀνθρώποι, καὶ οἱ κάλλιστοι πολυλάκιστοι λησμονοῦσι τὰ χρέη των, καὶ μολονότι ὁ Κάσσιος ἐν τῇ παραφορᾷ αὐτοῦ ἐνέτριψε πληγὰς καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς πράττουσι πάντοτε οἱ ὀργιζόμενοι κατὰ τῶν καλλίστων φίλων των, φαίνεται ὅμως ἀναμφίβολον ὅτι ὁ φυγὼν ἐκεῖνος ὑβρίσει τὸν Κάσσιον εἰς τρόπον ἀφόρητον.

ΟΘΕΛΑ. Ἡξέυρω, Ίάγε, ὅτι ὑπὸ καλοκάγαθίας καὶ φιλίας μετριάξεις τὰ πράγματα ὑπὲρ τοῦ Κασσίου. — Κάσσιος εἶ ἀγαπῶ, ἀλλὰ δὲν θέλεις πλέον μὲ ὑπηρετεῖν ὡς ἀξιωματικὸς.

(Εἰσέρχεται ἡ Δυσδαίμονα μετὰ τῶν ἀκολουθῶν αὐτῆς.)

Ἰδετε ἂν δὲν ἠγέρθη ἡ σύζυγός μου.

Θὰ σὲ καταστήσω παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους.

ΔΥΣ. Τί συμβαίνει, φίλτατε;

ΟΘΕΛΑ. Τίποτε, φίλτατη μου, ἄς ἀπέλωμεν. (Πρὸς τὸν Μοντάτον) Κύριε διὰ τὰς πληγὰς σὰς ἐγὼ θέλω γείνει ἰατρός. Ἄς ἀπαγάγωσιν αὐτόν.

(Ἐξέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ Κασσίου καὶ Ἰάγου.)

ΙΑΓ. Εἴσθε πληγωμένοι, ὑπασπιστά;

ΚΑΣΣ. Φεῦ! οὐδὲμία χειρουργία δύναται νὰ μὲ θεραπεύσῃ.

ΙΑΓ. Ὁ Χριστὸς κ' ἢ καλὴ ὥρα!

ΚΑΣΣ. Πάγει πλέον ἡ τιμὴ μου, ἢ τιμὴ μου, ἢ τιμὴ μου! ὦ! ἀπόλωσα πλέον τὴν τιμὴν μου! Ἀπόλωσα τὸ ἀθάνατον μέρος τῆς υπάρξεώς μου, καὶ μοι ἀπέμεινε μόνον τὸ κτηνώδες αὐτῆς μέρος. Ἡ τιμὴ μου, ἰάγε, ἢ ὑπόληψίς μου!

ΙΑΓ. Στὴ συνείδησί μου σοῦ λέγω, ἐνόμισα ὅτι ἦσο θανασίμως πληγωμένος· τοῦτο ἤθελεν εἶναι πολὺ ὀλεθριώτερον τῆς προσβολῆς τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς σου. Ἡ τιμὴ καὶ ἡ φήμη καὶ ὑπόληψίς τί ἄλλο εἶναι ἢ παχυλὴ ἀπάτη, πολλάκις ἀποκτωμένη ἀναξίως, καὶ ἀφαιρουμένη ἀνευ αἰτίας; . . . Τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν σου δὲν τὴν χάνεις ποσῶς, ἐκτὸς ἐάν θεωρῆς ἑαυτὸν ἄξιον τοῦ παθεῖν τοιαύτην ζημίαν. Καλὲ, μεγάλη διουλειὰ εἶναι; ὑπάρχειν μύριοι τρόποι τοῦ νὰ ἐξιλωσώμεν τὸν στρατηγόν. Διὰ τῆς τιμωρίας ταύτης θέλει νὰ σὰς συοικειώσῃ μὲ τὴν οὐσιγηρὴν πειθαρχίαν του, εἶναι μάλλον πρὸς παράδειγμα ἢ ἀπὸ ἐχθροπαθείαν καθὼς ὅταν δέρνει τις τὸ σκυλάκι του διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ φόβον εἰς τὸν ἀγέρωγον λέοντα· ἰκέτευσον αὐτόν καὶ θέλεις μαλακτεῖ τὴν καρδίαν του.

ΚΑΣΣ. Προτιμῶ νὰ τὸν ἰκετεύσω νὰ μὲ περιφρονῇ μάλλον ἢ νὰ ἀειμάσῃ τοιοῦτον γενναῖον στρατηγόν δι' ἐμοῦ τοῦ κούφου, τοῦ μεθυσμένου καὶ ἀνοήτου ἀξιωματικοῦ.

(Ἀποτεινόμενος εἰς ἑαυτὸν μετ' ἀνακατήσεως.)

— Μεθυσμένος, εἶ! καὶ νὰ ψιττακίζης, καὶ νὰ τραυλίζης, καὶ νὰ ταλαντεύεσσι, καὶ νὰ ὀργιζῆσαι κατὰ τῆς διαβαινούσης σκιᾶς! Ἐλ' ἀόρατον πνεῦμα τοῦ οἴνου! ἂν δὲν ἔχης ἄλλο ὄνομα σὲ ὀνομάζω — διάβολον!

ΙΑΓ. Τί ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κατεδιώκες μὲ τὴν σπάθην σου; τί σοι εἶχε κάμει;

ΚΑΣΣ. Δὲν ἠξέυρω.

ΙΑΓ. Εἶναι δυ' αὐτόν;

ΚΑΣΣ. Ἐνθυμοῦμαι πλῆθος πραγμάτων, ἀλλ' οὐδὲν διακεκριμένως. — ὦ! τί ἀνοήσια νὰ ἐμβάλλωσιν οἱ ἀνθρώποι ἐχθρὸν εἰς τὸ στόμα των διὰ νὰ κλέψῃ τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν. Πῶς δυνάμεθα νὰ ἐντυφώμεν εἰς κραιπάλας, καὶ νὰ χειροκροτῶμεν μεταβάλλοντες ἑαυτοὺς εἰς κτήνη!

ΙΑΓ. Ναί, ἀλλὰ τώρα εἴσθε καλά. Πῶς ἀνελάθετε τόσον γρήγορα;

ΚΑΣΣ. Ὁ διάβολος τῆς μέθης εὐηρεστήθη νὰ διώσῃ τόπον τῷ διαβόλῳ τῆς ὀργῆς, ἵνα ἴδω καὶ καταφρονήσω ἑμαυτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς.

ΙΑΓ. Καλὲ δὲ σιωπᾶτε, καὶ εἴσθε πάρα πολὺ αὐστρῆς εἰς τὴν ἠθικὴν σας. Διὰ τὰς περιστάσεις, τὸν τόπον, καὶ τὴν κατάστασιν τῆς χώρας ἐπεθύμουν νὰ μὴ συνέβαινε τοῦτο· ἀλλ' ἐπεὶ δὴ συνέβη προσπάθησον νὰ θεραπεύσῃς τὸ κακόν.

ΚΑΣΣ. Καλὰ λοιπὸν, ὑπόθεσις ὅτι πηγαίνω νὰ τοῦ ζητήσω πάλιν τὴν θέσιν μου, καὶ εἰς ἀπάντησιν μοι λέγει ὅτι εἶμαι μεθύσιος! Καὶ ἂν εἶχον ὅσα στόματα εἶχεν ἡ πολυκέφαλος ὕδρα, ἢ τοιαύτη ἀπάντησις δὲν ἤθελε μὲ ἀποστομῶσει.

Ἐνῶ τώρα ἔχω τὰς φρένας σώας, μετ' ὀλίγον νὰ γείνω μωρὸς, καὶ πάρωτα κτήνος! Πόσον παράδοξον! ὦ, ναί! πᾶν ποτήριον μέθης εἶναι κατηραμένον, καὶ πᾶν μόριον αὐτοῦ εἶναι διάβολος.

ΙΑΓ. Ὅχι δὲ, τὸ καλὸ τὸ κρασί εἶναι καλὸν καὶ

ἡμερον ζῶον ὅταν ἠξέυρη τις νὰ τὸν μεταχειρισθῇ. Παῦται πλέον τοῦ νὰ τὸ κατορθῶσαι. Φιλτατε ὑπασπιστά, ἐλπίζω ὅτι δὲν ἀμφισβᾶλλεις περὶ τῆς ἀγάπης μου.

ΚΑΣΣ. Ὅχι βέβαιον, διότι μ' ἔκομες νὰ μεθύσω.

ΙΑΓ. Καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ δὲν μεθᾷ κομμιὰ φορὰ. Νὰ σὰς πῶ ὅμως τί ἔχετε νὰ κόμειτε. Ὁ στρατηγὸς τώρα εἶναι τοῦ στρατηγῶν μας ἡ σύζυγος. Δύναται νὰ ἐκφρασθῶ εὖτω διότι εἶναι παραδεδομένος εἰς ἀδιάκοπον μελέτην τῆς καλλονῆς, τῶν βλεμμάτων, τῶν χαρίτων καὶ κινήσεων τῆς ὑπαγῆς νὰ προσπέσῃ εἰς αὐτὴν ἰκέτευσον αὐτὴν ἀνευδῶς, καὶ θέλει ἀφεύκτως σὲ βοηθήσῃ εἰς τὸ ν' ἀναλαβῆς τὴν θέσιν σου. Εἶναι μία ψυχὴ τόσο ἐπιεικής, τόσο καλοκάγαθος, καὶ πρόθυμος εἰς τὸ νὰ πράττῃ τὸ καλὸν, ὥστε ἡ ἀγαθὴ αὐτῆς ψυχὴ ἤθελε τὸ νομίσει παράβασιν τοῦ κοθήκοντος τὸ νὰ μὴ πράξῃ περισσότερο τοῦ ὅτι αἰτοῦσι παρ' αὐτῆς. Καθικέτευσον αὐτὴν νὰ συνδέσῃ πάλιν τὸν μετοξὺ σου καὶ τοῦ συζύγου τῆς διορθῶντα δεσμόν, καὶ στοιχηματίζω ὅλην μου τὴν κατάστασιν ὅτι ἡ τύχη σας θὰ γείνη πολὺ καλλιτέρα.

ΚΑΣΣ. Καλὰ μὲ συμβουλεύετε.

ΙΑΓ. Σοὶ ὀρκίζομαι εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῆς φιλίας καὶ καλοκάγαθίας μου.

ΚΑΣΣ. Εἶμαι πεπεισμένος περὶ τούτου, καὶ τὸ πρῶτ' ἐνωρὶς θέλω προσπέσειν εἰς τὴν ἐνάρετον Δυσδαίμοναν ἵνα μεσιτεύσῃ ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ ἂν τὸ μέσον τοῦτο δὲν ἐπιτύχῃ, οὐδὲν ἄλλο θέλει ἐπιτύχῃ.

ΙΑΓ. Ὅρθως λέγετε. Καλὴν νύκτα σας ὑπασπιστά· πρέπει νὰ σπεύσω εἰς τὴν φρουρήσιν.

ΚΑΣΣ. Καλὴν νύκτα, ἀγαθὴ μου φίλε Ίάγε.

ΙΑΓ. (Μόνος) Λοιπὸν τίς δύναται νὰ εἶπῃ τώρα ὅτι ραδιουργῶ ὡς καταχθόνιος, ἀφ' οὗ ἡ συμβουλή τὴν ὅποιαν τῷ δίδω εἶναι εἰλικρινῆς καὶ προσφορωτάτη; διότι εἶναι τὸ μόνον εὐκόλον τὸ νὰ συγκινήσῃ τις πρὸς ἀγαθοεργίαν τὴν οἰκτεϊρμόνα! Δυσδαίμοναν, τῆς ὁποίας ἡ καρδία εἶναι τόσο γόνιμος τοῦ καλοῦ, ὅσον εἶναι τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Καὶ τί θὰ ἔχη νὰ κάμῃ; — Νὰ δυσωπῆσῃ τὸν Μαῦρον — Καὶ τὸ βάπτισμά του ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀρνηθῆ, καὶ πᾶν ἄλλο σύμβολον τῆς σωτηρίας του, ἢ ψυχῆ του εἶναι τοσοῦτον ἀφωσιωμένη εἰς τὸν ἔρωτα αὐτῆς, ὥστε δύναται νὰ τὸν πείσῃ, νὰ τὸν μεταπέσει καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ τὸν κάμῃ ὅ,τι ἂν θέλῃ, ἐξασκουσα θεῖαν δύναμιν ἐπὶ τῆς ἀσθενοῦς καρδίας του. Κατὰ τί λοιπὸν εἶμαι πανουργός καὶ καταχθόνιος, ἐγὼ ὅστις δίδω τοιαύτας σωτηριώδεις συμβουλὰς εἰς τὸν Κάσσιον; Ὡ θαυμασία Θεότης τοῦ Ἄδου!

Ὅταν οἱ δαίμονες θέλουν νὰ κατορθώσωσι τὰ πλέον θεοστυγῆ ἔργα των, τὰ υπαγορεύουσιν ὑπὸ μορφὴν θεῖαν, ὅπως κάμνω καὶ ἐγὼ τώρα. Διότι ἐνῶ οὗτος ὁ βλάξ ἰκετεύει τὴν Δυσδαίμοναν ἵνα θεραπεύσῃ τὴν δυστυχίαν του, καὶ ἐνῶ αὐτὴ καθεκετεύει ἐνθέρμως ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν Μαῦρον, θέλω ἐμφυσήσω εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ τὴν ἰσοβόλον

ὑπεψίαν· — Ὅτι τὸν ἀνακαλεῖ εἰς τὴν θέσιν του διὰ τοὺς ἀθεμίτους σκοπούς τῆς· καὶ οὕτως ὅσο μάλλον προσπαθήσῃ νὰ τὸν σώσῃ, τοσοῦτο μάλλον θέλει ἐπισύρει εἰς ἑαυτὴν τὴν ἀπέχθειαν καὶ ὀργὴν τοῦ Μαῦρου. Τιοτοτρόπως λοιπὸν θέλω τρέψῃ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς εἰς ζύπον ἀτιμίας, καὶ ἐκ τῆς ἀγαθότητος αὐτῆς θέλω κατασκευάσει παγίδα εἰς τὴν ὅποιαν θέλουν ἐμπέσειν ἅπαντες. — Τί θέλεις Ῥοδερίγος;

(Εἰσέρχεται ὁ Ῥοδερίγος.)

ΡΟΔ. Ἰδοὺ μὲ κόμεις καὶ τρέχω οὐχὶ πλέον ὡς κινηγὶς κίων, ἀλλ' ὡς τὸ ζῶον τὸ ὅποιον ὠθεῖται τυφλῶς πρὸς τὴν ἀγρὰν ὑπὸ τῶν κραυγῶν τοῦ κινηγοῦ. Κατεδοπάνησα σχεδὸν ὅλα μου τὰ χρήματα, ἔφαγα ἀπόψε ξυλιαῖς ἀθάναταις, καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, — θέλω μάθει ἐν καλὸν μάθημα διὰ τοῦ τόσο κίπου μου καὶ τῆς δαπάνης ὅλης τῆς περιουσίας μου! Καὶ ὅττω μὴ ἔχων ὄβολον εἰς τὸ βαλάντιόν μου, ἀλλὰ πολλὴν γῆρῶσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλόν μου, θέλω ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Βενετίαν.

ΙΑΓ. Δυστυχεῖς ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἔχουσιν ὑπομονήν! — Ἐθεραπεύθη ποτὲ πληγὴ διὰ μιᾶς; Ἡξέυρεις ὅτι ἐργαζόμεθα διὰ τῆς εὐφύας μας καὶ ὄχι διὰ μαγείας; ἢ δὲ ἀνθρωπίνῃ εὐφυῖα ἀπαιτεῖται καιρὸν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὰ ἀποτελέσματά τῆς. Δὲν εἶσαι εὐχαριστήσιμος; ὁ Κάσσιος σὲ ἔδειρε, καὶ σὺ διὰ τῆς μικρᾶς ταύτης βλάβης σου ἔρριψες κάτω τὸν Κάσσιον. Εἰ καὶ ἄλλα δένδρα καρποφοροῦσιν ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου τὰ ἀνοθούντα πρῶτον φέρουσι καρπόν. Δάβε ὀλίγην ὑπομονήν. (Πλησιάζει εἰς τινὰ θυρίδα) — Μὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐξημέρωσεν. Ἄπελθε ὑπαγε εἰς τὸ κατάλυμα τὸ ὅποιον σοὶ προσδιορίζει τὸ εἰσητήριόν σου. Φύγε, σου λέγω, φύγε. Μὴ σὲ μέλει, θὰ σοῦ πῶ κ' ἄλλα, μετ' ὀλίγον φύγε.

(Ἐξέρχεται ὁ Ῥοδερίγος.)

Δύο πράγματα ἔχω νὰ κάμω. — Ἡ σύζυγός μου θέλει μεσιτεύσει παρὰ τῇ δεσποίνῃ αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Κασσίου· ἄς τρέξω νὰ τὴν ὠθήσω εἰς αὐτό. Ταῦτο χρόνος δὲ νὰ παρασύρω τὸν Μαῦρον, διὰ νὰ τὸν φέρω ἐκεῖ καθ' ἡν στιγμὴν ὁ Κάσσιος ἰκετεύει τὴν σύζυγόν του. — Ἀξιόλογα· μὴ ἀμβλύνης ὅμως τὰ τεχνάσματά σου διὰ τῆς ἀδιαφορίας καὶ βραδύτητος σπεύσον!

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΒΕΡΑΓΓΕΡΟΣ.

— 0 —

Ὁ Δημοτικώτατος οὗτος τῶν τῆς Γαλλίας αἰδῶν, οὐχ ἦττον γνωστός καὶ παρ' ἡμῖν διὰ τὰ ἐνθουσιώδη μάλιστα ἰσμάτια ἅτινα ἐποίησεν ὑπὲρ ἡμῶν κατέλιπεν, ἀποθανὼν τὴν 4 (16) Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους περὶ τὸ 78 ἔτος τῆς ἡλι-

κίας αυτού, την ιδίαν, βιογραφίαν ἣς ὑπῆρξεν αὐτὸς συγγραφεὺς. Ἐκ τῆς βιογραφίας ταύτης γεγραμμένης μετ' ἀρελείας καὶ ἀληθείας, ἐξάγωμεν ὅτι ἐπικρατέσταται ἦσαν περ' αὐτῷ αἱ δύο ἐκεῖναι ἀρεταὶ ἃς ἀναλλοιώτου; ἐτήρησεν ἐφ' ὅλον τὸ διεξοδικὸν στάδιον τοῦ βίου αὐτοῦ· ἡ ἀγάπη, λέγομεν, πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ὁ πρὸς τὴν δημοκρατίαν ἔρω; Τοσοῦτον δὲ μάλλον ἀξιάχαστος εἶναι ἢ ἀνένδοτος αὐτοῦ ἐμμονὴ εἰς ὅσα ἐξ ἀπικλῶν ὀνύχων ἐπρέτβευσεν, ὅταν τὴν μὲν γέννησιν ἔσχε ταπεινὴν, τὴν δὲ ἀγωγὴν ἀτελεῆ, ἀτυνάρτητον καὶ πρημελημένην, δι' ἑλευθίαν μάλιστα χρημάτων καὶ διδασκάλων ἰκανῶν. Γεννηθεὶς ὑπὸ πατρὸς ἔργον λογιστοῦ μετεργουμένου περὰ ὄψωπώλη, χωρισθεὶς ἀπὸ τῆς μητρὸς καὶ παραδοθεὶς εἰς τροφὴν οὔτε γάλα ἔχουσαν, ἀλλ' οὔτε μισθομένην διὰ τὴν ἔνδειαν τῶν γονέων, ἔφθασε διὰ μόνον εὐρύας καὶ συνέσεως εἰς τὴν περιωπὴν ὅπου εἶδομεν αὐτόν· ἤθελε δὲ ἀπολαύσει καὶ τῶν μεγαλύτερων τῆς πολιτείας ἀξιομάτων, ἀναδεικνύμενος καὶ ἀκαδημαϊκός καὶ ὑπουργός, ἐὰν συγκατένευε νὰ ὑποβίβη ἐκείτον εἰς τὰς ὑποχωρεώσεις εἰς ἃ; καὶ πᾶς ὁ ἀναδεχόμενος τοιοῦτο ἀξίωμα. Ἄλλ' αὐτὸς, εἰ καὶ σφοδρότατος δημοκράτης, μισῶν ὅμως πάντα τοιοῦτον δεσμόν, οὐδὲ καὶ μερίδος πολιτικῆς, πρᾶγμα περὰ ὄσον, ὁπαδὸς ὑπῆρξεν, εἰ καὶ οἰκειότητος τῶν ἐπισημότερων ἀρχηγῶν τῆς μερίδος τῶν φιλελευθέρων. « Ἦλπην αὐτὸς οὕτος, κατὰ πάντα ἐλεύθερος, διότι οὐδέποτε ὑπῆρξα ὁπαδὸς μερίδος, ἀλλὰ γνώμη. »

Συνήθως βλέπομεν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω ὅτι ὁ ἐκ ταπεινῶν ἀνυψούμενος, εἴτε κατὰ τύχην εἴτε καὶ διὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, φυσιοῦται, καὶ ἐναγχώνιος ἀτενίζει πρὸς τὰ ὑψηλότερα αὐτοῦ κείμενα λητμονῶν τὴν ἰδίαν καταγωγὴν γίνεταί καὶ τῶν ἐκ προγόνων ἀριστοκρατῶν ἀριστοκρατικώτερος. Τοιοῦτος δὲν ὑπῆρξεν ὁ υἱὸς τοῦ λογιστοῦ τοῦ ὄψωπώλου Βερρυγγέρος. Συντελέσας ὡς οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὴν πολιτικὴν μεταβολὴν τοῦ 1830 ἔτους, ἀπεποιήθη νὰ ἐπισκερθῇ τὸν νέον βασιλέα, καὶ τοι ἐπιμόνω; παρακαλέσαντα αὐτόν διὰ τοῦ Λαφίτ, διότι, λέγει, « ἐφοδύμην πρὸ πάντων μὴ μοι προσφέρῃ τιμὰς ἢ συντάξεις. Οἱ βασιλεῖς, ὅσον νεήλυδες καὶ ἀν ὄψι, δὲν ἀγαπῶσι ν' ἀπορρίπτονται κατὰ πρόσωπον αἱ προτάσεις αὐτῶν. Καὶ μὴ ἐπισκεπτόμενον μὲν αὐτόν θά μ' ἐξελάμβανε σκαῖον καὶ ἀγροῖκον, ἀποβάλλοντα ὅμως τὰς προσφορὰς θά μ' ἐθεώρει ὑπερόπτην καὶ ἀβίβη. »

Μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ 1830 ἔτους, κατέλιπε πᾶσαν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐνέργειαν· διότι, λέγει, « μετὰ τὸν θρίαμβόν τῶν ἀρχῶν τοῦ δήμου καὶ τὴν κατάργησιν τῶν ἀρχῶν τῶν νομιμοφρόνων, ἐνόμισα τετελεσμένον τὸ ἔργον μου. Ἐνόμισα ὅτι ἐδείκτο χρόνου τινὸς ἀναπαύσεως τὸ ἔθνος ἵνα κρίνῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ . . . » Πολλοὶ τῶν φίλων μου, προστίθησι μετὰ μικρὸν, ἐπεθύμουν νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην . . . ἀλλ' ἡ ἐξουσία εἶναι ὄργανον δύσχρηστον, οὐκ ἔστιν ἡ χρῆσις

πρέπει νὰ διδχθῇ τις πολλὴ πρὶν ἢ λάβῃ ἀνὰ χεῖρας αὐτό. »

Τοιαύτη ἐνόησις χαρακτηρὸς εἶναι βεβήως σπικνωτάτη ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τε φρονήματα καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν ἀνθρώπων καταφύονται μάλλον ἐκ τῶν ἐπιστολῶν εἰς ἃς ἐμπιστεύονται αὐτὰς ἀφόβως, κρίνομεν καλὸν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα μίαν ἢ δύο τῶν ἐπιστολῶν τοῦ εὐκλεοῦς ἐκείνου ποιητοῦ, ἃς θεωροῦμεν ὡς ἀληθεῖς ἐκμαγεῖον καὶ κάτοπτρον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

« Γίνωσκε, ἔγραφέ ποτε τῷ Λαμενναίῳ, ὅτι εἰς τὴν μελέτην συνίσταται ὅλη μου ἡ ἀξία. Ἡ δὲ συζήτησις ἐξαρκεῖται τὰς ὀλίγας μου ἰδέας. Πλὴν τοῦτου ἔχω θελήματα συνειδήσειν ἐμποδίζουσαν με τοῦ νὰ γείνω ὁπαδὸς μερίδος· εἶμι ἀπλῶς ὁπαδὸς γνώμης. Ἄλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι κατὰ πάντα ἀληθές· διότι ὁ πατριωτισμὸς, αἰσθημα τοῦτο ἀγῆραον ἐν ἐμοί, διακόπτει τὸν δρόμον μου ὅταν τις φοβοῦμαι μὴ ἡ ἐφρομογὴ τῶν ἀρχῶν μου βλάβῃ τὴν πατρίδα. Βλέπετε; λοιπὸν ὅτι εἶμι ἀπλῶς αἰσθῶς, οὐχὶ ὄμω; καὶ περιφίλικτος· ὁμοίῳ ἐρημίτην ὅστις ἰστάμενος ἐπὶ τῆς ἀκτῆς δέεται ὑπὲρ τῶν καταφρονούντων τὰς τρικυμίας, λυπούμενος ὅτι ἀγνοεῖ καὶ τὸ κωπηλατεῖν καὶ τὸ οἰκοστροφεῖν. »

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη τὸ 1840 ἔτος· ὁκτώ δὲ ἔτη μετὰ ταῦτα, τὸ 1850, ἐκλεχθεὶς ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, ἀπεποιήθη τὴν ἐκλογὴν συμβάνως πρὸς τὰς αἰωνίους αὐτοῦ ἀρχάς. Ἴδου ἡ ἀξία μελέτης αὕτη ἐπιστολή, ἢ συνιστώμεν ἰδίως πρὸς ἐκείνους, τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν οἵτινες δοξάζουσιν ὅτι, πλάττων αὐτοῦ; ὁ Θεὸς, ἀνέμιξεν εἰς τὴν ζήμην ὅλα τὰ ἠδύσματα (ζητούμεν συγγνώμην διὰ τὴν χυδαίαν λέξιν) ὅσα εἰσὶν ἱκανὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτοῦ; καὶ ὑπουργοῦ; καὶ νομοθέτας καὶ καλοῦ; εἰ λόγῳ εἰς πᾶν δημοσίον ἐπὶ ἔργημα, κυρίως ἔμμεστον.

« Φίλτατοι συμπολιταί! Θέλετε λοιπὸν βεβήως νὰ μὲ ἀναδείξετε νομοθέτην; Κατ' ἀρχάς δὲν συγκατένευον νὰ πιστεύω τὸ ἄκουσμα τοῦτου ἡλιπίζον ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες πρῶτοι συνέλαβον τὴν ἰδέαν ταύτην ἤθελον ἐπὶ τέλους ἐγκαταλείψαι αὐτήν, ἐλευθύντες πρεσβύτην ἀείποτε ἀποφυγόντα τὰ δημόσια, ὅστις, ἵνα πράξῃ γενναῖόν τι, πρέπει νὰ μάθῃ ἔχων ἡλικίαν καθ' ἣν οὐδὲν μανθάνομεν πλέον.

« Τῶν φίλων μου τινὲς μοὶ εἶπον ὅτι θά πράξω σφάλμα ἀποποιούμενος τὴν ἡμετέραν ἐντολήν. Τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως φρονῶ τάναντία. Εἶδὲ καὶ ἀληθῶς εἶναι τοῦτο σφάλμα, σώσατέ με ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ σώσω ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς τοιοῦτου.

« Ἀκούσατε, πρηνκαλῶ, τί θέλω εἰπεῖ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον ἵνα μὴ ἀπατάσθε ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς δημοτικότητος μου, ὅπως καὶ γὰρ δὲν τυρλώττω ἔνεκα αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν ποιητικὴν μου ἀξίαν.

« Τὰ ἐξήκοντα καὶ ὁκτώ ἔτη τῆς ἡλικίας μου, ἡ κλονουμένη ὑγεία μου, αἱ ἐξέεις τοῦ νοῦς μου, ὁ χαρακτήρ μου ὃν διέστρεψε πολυχρόνιος ἀνεξαρτησία ἀποκτηθεῖσα διὰ θυσίῶν, μὲ καθιστώσιν ἀνί-

Μοῦσαι περιθήσατε καὶ Ἔρω; Ἐποκρηταὶ Ἰησοῦταί
Καὶ αἰεὶ ὦ τύραννοι, χρεῖτε Ἀπέθανε ὁ Βερρυγγέρος!

Ἐσίγησεν ἡ Λύρα ἥτις
Τοὺς δευτερεῖς ἐπαρηγόρει
Θεὸν τοῦ ὀπιωχῶς τεχνίτη;
Ἐγείστω τὸν εἰ εἰώρει.
I. ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑΣ

κινον να εκπληρώσω την καθ' υπερβολήν έντιμον έντολήν ήν θέλετε να μοι αναθέσετε. Δέν έμμαντεύσατε τούτο, φίλτατοι συμπολίται; Δέν δύναμαι να ζήσω και να σκεφθώ είμη μεμονωμένος εις τούτο και μόνον εφείλω την μικράν ευθύτητα της κρίσεως περί της ήκουσα έπαίνου. Άλλά μεταξύ θορύβων και τύβης δέν είμαι πλέον εγώ αυτός· όθεν όστις θέλει να διαταράξη την ταλαίπωρόν μου κεφαλήν, εζ ής πιθανόν εγενήθησάν ποτε ωφέλιμοί τινες συμβουλαί, ασφαλίστατον έχει προς τούτο τρόπον, τó να με καθίση επί των θρόνων συνελεύσεως. Εκεί, σιωπηλός και κατηφής, θέλω φανή κατά πολυ κατώτερος των διαμιλλωμένων περί τó βήμα εις ό είμη ανίκανος ν' αναβώ. Να παρωσταθώ, να όμιλήσω ή και να αναγνώσω ένώπιον του δημοσίου μοι είναι αδύνατον· διμύσιον δέ ως προς έμέ είναι πάσα συναθροισις συγκεκροτημένη εκ πλέον ή δέκα ανθρώπων. Έστω δέ τούτου απόδειξις ή υπό πολλών παρεξηγηθείσα έπομένη περίστασις τού βίου μου.

» Ακμπροτέρα των άμοιβών ήν δύναται να επιθυμήσει συγγραφέυς τις είναι ή κατάταξις αυτού εν τή Γαλλική Άκαδημία, τώ ένδοξοτάτῳ τούτῳ σώματι. Και όμως την τιμήν ταύτην άείποτε απέφυγον, ως γινώσκων ότι αί εζεις του τε χαρακτήρος και του νόος μου δέν συμβιβάζονται προς τας του σώματος τούτου σημειώσατε δέ ότι αί εζεις αύται δέν είναι αναγκαστικά όσον και αί των δημοτικῶν συνελεύσεων.

» Από του 1815 έτους υπήρξα, φίλτατοι συμπολίται, μέτοχος των ύμετέρων θλίψεων και ελπίδων. Πολλάκις με ώνομάσατε παρήγορον ύμῶν· μή γίνεσθε λοιπόν άγνώμονες Άναθιβάζοντές με εις περιωπήν τόσῳ ύψηλήν, αφαιρείτε από των συμβουλῶν μου την βαρύτητα ήν δίδει αύταις ή εξαιρετική μου θέσις. Έν ταίς πολιτικαίς άμίλλαις τó πεδιον της μάχης καλύπτουσι νεκροί και τραυματίαι. εγώ δέ, χωρίς ποτε να παρατηρήσω την σημαίαν, συνετέλεσα πάντοτε, ως άληθής Γάλλος στρατιώτης, εις τó να ταφώσιν εκείνοι και να θεραπευθώσιν ούτοι. Άλλ' εάν βιασθώ σήμερα να παλαίσω κάγῳ μετά των άλλων, θέλω κατασταθῆ ύποπτος και προς αυτούς εκείνους προς υς θέλω τείνει χείρα βοθησίας.

» Μή με μακρύνετε λοιπόν από της μονώσεως ήν άσπαζόμενος έφάνην πολλάκις έχων τó δῶρον του προέβλεπει τά μέλλοντα· Δέν είμαι εκ των έχόντων ανάγκην να κραζωσι δημοσία· « είμι πατριώτης, είμι δημοκράτης. » Άλλ' άκούω ύμῶν λέγοντάς μοι· « πρέπει να πράξης έργον αύταπαρνήσεως » Μή λησμονήτε όμως, φίλτατοί μου συμπολίται, ότι ή λέξις αύταπαρνήσις κρύπτει πολλάκις πολλήν φιλοδοξίαν. Η άληθής και έπωφελής αύταπαρνήσις είναι ή όδηγούσα ήμῶς εις τó να επιχειρησθώμεν όσα μόνον είμεθα ικανοί να πράξωμεν. Εί δέ τις με κατακρίνει επί περιφιλαυτία, απάντησιν έχέτω όλόκληρον τόν βίον μου.

» Έλθωμεν και εις τας ιδέας ύσας ζῶν μόνος συνέλαβον να τελειωθῆ τó δημοκρατικόν έργον, ό έδόθη παρά Θεού εις την Γαλλίαν, προς όφελος των άλλων εθνῶν. Δέν θέλω έχει πάντοτε ικανόν άριθμόν φίλων εν ταίς συνελεύσειν να αναπτύξωσι τας ιδέας ταύτας είποτε έχουσί τινα αξίαν; Ένώ ό λόγος μου συνεσταλμένος και δειλός ών, θέλει ελαττώσει την δύναμιν αυτών, ό των φίλων μου θέλει άπ' έναντίας αναδείξει αύτάς. Ίνα καταβληθώσι τά προσκόμματα όσα αντίκεινται εισέτι εις τó γενικόν καλόν, ανάγκην έχομεν νέων καρδιῶν και νοῶν.

» Παρακαλῶ λοιπόν ύμῶς, φίλτατοι συμπολίται, να με αφήσετε ήσυχόν· είπατε πολλάκις ότι είμαι προφήτης· έστω· άλλ' οι προφήται κατοικουσιν εν τῇ έρήμῳ. Πέτρος ό Έρμηίτης υπήρξεν άθλιέστατος όδηγός του σταυροφορικῷ πολέμου εν εκήρυξε μετά τσαύτης γενναιότητος, ει και είχε σύντροφον τόν άνδρειον Γωλιθέρον τόν Χωρίς έχειν, ως εκάλουν αυτόν οι πλούσιοι της έποχής εκείνης.

» Πλὴν τούτου, δέν νομίζετε φρόνιμον, κατά τούς χρόνους τούτους, καθ' υς πάντες αξιουσιν έαυτούς ικανούς εις πάντα, να δώσωσί τινες παράδειγμα δεικνύοντες ότι γινώσκουσιν ότι ούδέν γινώσκουσιν; Η φύσις μ' έπλασε καλόν εις τούτο και μόνον τó άνεπίσθινον είδος της ωφελείας.

» Επί τέλους, φίλτατοι συμπολίται, μή παρσύρεσθε υπό της μέθης του θριάμβου. Ένδεχόμενον να λάβετε και πάλιν ανάγκην νέας ένθαρρύνσεως. Θέλετε λοιπόν μετανοήσει τότε ότι έννίζετε διά τιμῶν την άπολειπομένην άσθενή φωνήν μου. Άφτέ με ν' αποθάνω ύπως εζήσα, και μή μεταβάλλετε εις άωφελη νομοθέτην τόν ύμέτερον φίλον, τόν αγαθόν και άρχαίον άοιδόν Βεραγγέρον. »

Όμολογητέον ότι σπανίως αναγινώσκομεν επιστολάς τόσον ώραίας και τόσον εύμενείς. Άπήντησαν δέ εις ταύτην διακόσιαι και τέσσαρες χιλιάδες και τετρακόσιαι έβδομήκοντα μία ψήφοι, ότι τó δημοτικώτατον των ονομάτων, τó του Βεραγγέρου, άνήκεν εις τó έθνος. Ηναγκάσθη λοιπόν περίλυπος ό ποιητής να κύψη τόν αύχένα εις την έθνικήν θέλησιν. Άλλά μετά τινος ήμέρας, είσθανόμενος ότι αδύνατον ήν αύτῷ να εκπληρώσει έργα νομοθέτου, εζήτησεν εκ νέου και δις κατ' επανάληψιν παρά της συνελεύσεως την απαλλαγήν από του καθήκοντος τούτου.

(Έκ της Πανδώρας.)

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΨΕΥΔΟΥΣ.

Υεῦδος ολέθριον.

Τούτο άποτελεί τόν συκοφάντην, και είναι ή πλέον χαμερπής δολοφονία.

Ό Κύριος Β. τραπεζίτης εν Παρισίοις ήτο άνήρ

τιμωτάτος και άπολαύων πίστεις άπεριορίστου. Πλούσιός τις κεφαλιούχος, ό νέος κόμης Κ. ειχεν έναποθέσει εις τας χείρας του ποσότητα τριακοσίων χιλιάδων φράγκων, επί συμφωνία να τά άποσύρη όταν θελήσει, ειδικοίων αυτών πρό τριών μηνῶν· εκδεδιχητέμενος δέ τις νεανίας, ό Κ. Ε., τόν όποιον εδέχοντο και άνείγοντο εις την εκλεκτήν κοινωνίαν χάριν των συγγενῶν του, έβαλε κατά νυν να ζητήση εις γάμον την θυγατέρα του Β. άλλ' ό τραπεζίτης απέβρεψεν την πρότασίν του· έμωσε λοιπόν ενδίκησιν κατ' αυτού, και ιδού τίνι τρόπῳ επελάθετο του πράγματος. Συνάδεσε φίλιαν μετά του ταμίου του καταστήματος, και προσκαλέσας αυτόν εις γεῦμα τόν ήρώτησε περί της οικονομικής καταστάσεως του κυρίου του· και διά της έπιτηδειότητός του και διά του Καμπανίου οίνου, κατώρθωσε να μάθη παρ' αυτού ότι αί πληρωμαί του μηνός Ιουλίου ήθελον γίνεαι λίαν δύσκολοι, (ήτο δέ τότε Άπρίλιος) και ότι τούτο ήθελε φέρει εις δεινήν θέσιν τó κατάστημα, άλλ' ότι ό Κύριος Β. ήτο εις θέσιν να προλάβη τó κακόν εάν δέν συνέβαινε καμμία άπροσδόκητος άνάκτισις άποθηκευμάτων.

Πάραυτα ό Κ. Ε. τρέχει εις τας συναναστροφάς δια ν' άπαντήσει τόν Κύριον κόμητα Κ. και τόν εύρίσκει εις τινος κυρίας, όπου κατά καλήν τύχην είχε συβρέσει πολλυ κόσμος.

« Καλῶς ώρίσατε, Κύριε Ε· ύμεις όπου ήξεύρετε πάντοτε όλα τά τρέχοντα θα μάς πῆτε βέβαια τίποτε νέον ;

— Φεῦ ! κυρία δέν έμαθον τίποτε δυνάμενον να σῶς ενδιαφέρει.

— Τίποτε, τίποτε ;

— Ε ! κάτι φλυαρήματα, κάτι κακογλωσσιαις, συκοφαντίας ίσως . . . παραδείγματος χάριν ότι ό ταλαίπωρος Κύριος Β. πηγαίνει πολυ άσχημα εις τας υποθέσεις του, και ότι όσον ύπω θα χρεωκοπήσει. Έννοείτε, κυρία, ότι εγώ δέν πιστεύω τίποτε διότι είμαι φίλος του . . .

— Ναί, τῷ ὄντι νομίζω . . . ένθυμούμαι ότι ήθέλετε να νυμφευθῆτε την θυγατέρα του.

— Άληθές τούτο, κυρία μου, αλλά χθές τó πρωί υπήγα και ήκύρωσα την ύπόσχεσί μου· έννοείτε εύκόλως ότι άνθρωπος με όλίγην εύαισθησίαν και φιλοτιμίαν δέν νυμφεύεται κόρην . . .

— Χωρίς προίκα ;

— Με συγχωρείτε ! ήθελα να είπω άνθρωπος μη έχων κατάστασιν δέν υπάγει να κάμη συμμετεχον της δυστυχίας του γυναίκα την όποιαν αγαπά. Άπαγε ! ήθελεν είναι τρομερά φιλουτία ! »

Την έπιστοσαν διεδωθη φήμη εις τó χρηματιστήριον ότι ό Κ. Β. ήτο έγγυς του να πτωχεύσει, και πάντες όσοι ειχον έναποθέσει χρήματα εις τó ταμειον του, υπό τούς αυτους όρους μετά του κόμητος Κ. έσπευσαν να τά ζητήσωσι. Δέν έμεινε

λοιπόν εις τόν ταλαίπωρον Μ· άλλο ή να καπνίση τά μυελά του ή να βιβθῆ εις τόν Σηκουάναν.

Ίδύνατο να εκλέξη.

Ίδού λοιπόν ό συκοφάντης, και τó σύνθημα άποτέλεσμα της συκοφαντίας.

Άλλ' ύπάρχει Θεία Πρόνοια ήτις κίδεται των αγαθῶν. Τόν Ιούλιον ό Κ. Β. επλήρωσεν όλα τά χρέη του, και υπάνδρευσε την θυγατέρα του με τόν κόμητα Κ· ό δέ συκοφάντης πρώτος υπήγει και τούς συνεχάρη ! ! !

Τό καλόν σκοπόν έχον ψεῦδος.

Ό τελευταίος βασιλεύς της Ισπανίας ήγάπα μετά των οικείων του να άπεκδύηται της εχληράς έθιμοταξίας της αύλης του . . . ειχε δέ πλησίον αυτού παλαιόν τινα αυλικόν, όστις είτε υπό καλοκάγαθίας, είτε υπό εύτραπέλου ιδιοτροπίας ήγάπα να υπερασπίζηται πάντοτε τούς άπόντας, όσάκις εκατηγοροῦντο, και μετεχειρίζετο μυρία ψευματάκια άθῶα δια τόν σκοπόν τούτον, προς μεγάλην τέψιν του βασιλέως.

Τσαύτη δέ ήτο ή αφίλεια και ή άταραξία του, ώστε ήτο αδύνατον να τόν βίψη τις εις άμνησίαν, και όταν ελαμβάνετο επ' αυτοφώρῳ ψευδόμενος.

« Μαρκέσιε, τῷ λέγει μίαν ήμέραν ό βασιλεύς, γνωρίζεις βέβαια τόν κόμητα Βουστον ;

— Ναί, μεγαλειότατε, έχω την τιμήν ταύτην· είναι ό κάλλιστος φίλος μου.

— Λοιπόν είμαι πολυ δυσπρεστημένος κατ' αυτού ! έμαθον εκ πηγῆς αξιόπιστου ότι έτόλμησε να προφέρη λόγους προσβλητικούς κατά του βασιλικῷ προσώπου μου.

— Σῶς ήπάτησαν, μεγαλειότατε ! ό κόμης σῶς υπεραγαπᾶ, και τó προς την ύμετέραν Μεγαλειότητα σέβας του είναι ίσον με την άφοσίωσί του.

— Είσθε βέβαιος περί τούτου, μαρκέσιε ;

— Βεβαιότατος, Μεγαλειότατε, βλεπόμεθα καθ' εκάστην, και χθές μάλιστα συνδειπνούοντες είπομεν μυρίους έπαίνους και ευχάς και εύλογίας από κοινού ύπερ της ύμετέρας Μεγαλειότητος.

— Χθές ! Καλῆ τί λέγετε ;

— Ναί, αυθέντα, χθές άκόμη.

— Και πῶς είναι δυνατόν τούτο άφ' οὔ απέθανε πρό δεκαπέντε ήμερῶν ;

— Πῶς ! απέθανε . . . Ε, τί να γείνη, επρόσθεσεν ό αυλικός χωρίς ποσῶς να παραχθῆ, Κύριος αναπαύσοι την ψυχήν αυτού, και ποιήσας τó σημεῖον του σταυροῦ ήρχισε να όμιλῆ άφελῶς περί άλλων πραγμάτων.

Υεῦδος εύγενές και φιλόανθρωπον.

Ότε ό πρίγκιψ της Ουαλλίας, ό υίός του άτυχοῦς Καρόλου του Α'. ήττήθη εν Βορκεστέρη (Worcester) τó Σκωτικόν στρατεύμα του τόν εγκατέλειπε, και ήναγκάσθη να φύγη μόνος δια μέσου των άγρῶν· άφ' οὔ περιπλανήθη και διε-

νακτέρευσαν επί τινος ημέρας εις τὰ δάση, τοσούτον κατεβλήθη υπό του κόπυ, ὥστε εισήλθεν εις ἐν φρούριον, παραβλέπων πάντα κίνδυνον διὰ τὴν ζητήσιν καταφύγιον.

Συνέβη ὁμοίως ἡ ἐπιτολή αὐτῆ νὰ ἀνήκη εἰς τινὰ ἀπαθὲν τοῦ Κρομμυέλλου· καὶ ὁμοίως ὁ γενοαῖος καὶ εὐγενὴς οἰκοδομητής τὸν ἐδέχθη καὶ τὸν ἐκρύψε. Εἰς ἐκ τῶν στρατηγῶν τοῦ προέδρου ἀκολουθῶν τὰ ἔργα τοῦ βασιλόπιδος, παρέστη μετ' ὀλίγον καὶ ἐπέστησεν αὐτόν.

« Δὲν τὸν εἶδον, εἶπεν ὁ βαρῶνος.

— Κύριε, τῷ λέγει ὁ στρατηγός, ἠξιοῦρετε ὅτι τὸ δικάγμα εἶναι σφαιρῆ, καὶ ἐὰν ψεύδεσθε, ἐὰν παραχωρήσῃτε ἄτυλον εἰς τὸν βασιλόπιδαν, ὑποκαίσετε εἰς ποινὴν θανάτου.

— Δὲν εἶδον τὸν βασιλόπιδαν, δὲν τῷ παραχώρησα ἄτυλον.

— Ὁρκισθήτε εἰς τὴν τιμὴν εὐγενοῦς ὅτι δὲν ψεύδεσθε.

— Ὁρκίζομαι, ἀπεκρίθη ὁ βαρῶνος. Ὁ στρατηγός τότε ἀπῆλθε, καὶ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ὁ πρίγκιψ ἀπεβιβάσθη πῶς καὶ ἀνέπαρος εἰς τὰ παράλια τῆς Ὀλλανδίας· ἀλλὰ δι' ἀκριβοῦς ἐρεύνης ὁ Κρομμυέλλος ἀνεκάλυψε μετ' οὐ πολλὴν ἀλήθειαν καὶ ὁ βαρῶνος συλληφθεὶς ἐπέβη εἰς Λονδίον ἵνα δικασθῆ ἐνώπιον τῆς βουλῆς. Ἐνεφάνισθη λοιπὸν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν του ἔχων τὸ μέτωπον ὑψηλόν, καὶ λάμπιν ὑπὸ εὐγενοῦς συναισθησεως τῆς ἀξιοπροσέπειας του, καὶ ἤκουσε τὸν κατηγοριῶν του χωρὶς ποτῶς νὰ συνορρωθῆ.

« Κύριε, τῷ εἶπεν ὁ πρόεδρος, ἠνοήσατε τὴν κατηγορίαν σας, καταδικάζετε εἰς ποινὴν θανάτου. Τί ἔχετε νὰ εἴπητε πρὸς ἀπολογίαν σας;

— Οὐδὲν, κύριοί μου ἡ κατηγορία μου εἶναι ἀληθής· καὶ εἰς τὰς ἐλάχιστας λεπτομερεῖας τῆς ἀλλ' ὅστις ἐξ ὑμῶν εὐνοούμενος εἰς τὴν θέσιν μου ἤθελε πρᾶξι αἰλλοῦ; ἡ ὧ; ἐπράξῃ ἐγὼ, ἢ ἐγερθῆ νὰ με καταδικάσῃ!

Οὐδεὶς ἠγέρθη, καὶ ὁ βαρῶνος ἀπαλύθη.

Ψεῦδος εὐτράπελος.

Ἡμέραν τινὰ προσκεκλήθη νὰ γευματίσῃ εἰς τινος φίλου μου· ἐπειδὴ δὲ τῶν προσκεκλημένων τις ἤρχει νὰ φωνῆ, τῷ παραχωρήσασθαι τὸ τέταρτον τῆς ἐπιεικειᾶς (Le quart d'heure de grâce.) Μετὰ δέκα λεπτά εἰσερχεται μετ' ὄψιν λίαν τέταρα γμένον, καὶ ὧ; νὰ ἤρχετο φυγὼν ἐκ τινος σφοδρᾶς ἐριδος συμπλοκῆς.

« Ἄ καλῶς τον! τέλος πάντων ἦλθεν! εἶπεν ὁ ξενίζων ἡμᾶς.

— Συγγνώμην διότι σὰς ἔκαμα νὰ με περιμεινῆτε, ἀλλ' ἀπάντησα καθ' ὅσον, ἐδῶ πλησίον, θέ-

μα περιεργότατον, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ σταματήσω ὀλίγα λεπτά.

— Τί ἦτο;

— Δύο σκύλοι ἐμάλοναν με τόση λύσσαν, ὥστε κατέφραγον ἀλλήλους, καὶ γὰρ ἀπέμειναν ἄλλο εἰς τὸ πῆδιον τῆς μάχης εἰμὴ δύο οὐράκι! ! ! »

Ψεῦδος ὑπὸ κενοδοξίας.

Ἡμέραν τινὰ, ἐπήγγινον εἰς τὸν Ἅγιον Κλωδιάδον (Saint-Cloud) μετὰ τῶν συνοδοιπόρων μου ἐν τῇ αὐτῇ ἀμαξῇ ὑπῆρχε καὶ νῆα τις κυρία λίαν εὐθυμος, εὐτράπελος, καὶ σκόμμων, καὶ καὶ ἕνας λεθέτης με στριμμένον μύττακα, καὶ με ἐπεπνύτην κικνοῦν με σειρήτικα, κουμπωμένον μέχρι πώγωνος. Δι' ὅλου τοῦ δρόμου ὁ ἀξιώματικὸς (οὕτως ὀνομαζόμενος αὐτὸν) οὐδὲν ἔκαμνεν ἢ νὰ μᾶς διηγῆται τὰ λαμπρὰ ἐν Ἀλγερῇ κατορθώματά του, ὅθεν ἀρίκετο πρὸ ἐνός μηνὸς μετὰ ὑπηρεσίαν διωδεκαετῆ. Εἶχε πορθήσῃ, δὲν ἐνθυμοῦμαι πόσας πόλεις, εἶχε κίμει ἀπέριους ἐκδρομὰς πρὸς λεηλασίαν, καὶ φωνεῖσιν ἀναριθμητοῦς Ἀραβῶν τέλος εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ νὰ προαχθῆ εἰς βαθμὸν στρατηγῶ ἠναγκάσθη ὑπὸ καταπραμένης τινὸς πληγῆς νὰ λάβῃ τὴν ἀρετὴν του.

Ἐκβαλὼν δὲ τότε τὴν χειρὶν τῆς ἀριστερᾶς· χειρὸς του, μᾶς εἰδείξεν ὅτι εἶχεν ἀποβάλλει τρεῖς δακτύλους διὰ μιᾶς χειρουργίας, τὴν ὅποιαν τοῦ κατέφερον εἰς Μαιριτανίαν.

« Ἀλλὰ, προσέθετε, ὁ τοιμητικὸς οὗτος δὲν ἐχάρη πολὺ διὰ τὸ κατόρθωμά του· τὸν ἔκαμα νὰ μετρήσῃ τὸ ἀνάστημά του ἐπὶ τῆς χλόης. »

Ἡ νῆα κυρία, ἥτις μέχρι τούδε ἐπορτοποιεῖτο ὅτι δὲν προσέχει, στρέφεται αἶφρην· καὶ Ἄ! Κυρία Πατουλλάρδε, τῷ λέγει, παρὶ τῆς πληγῆς σας ἐλέγετε;

— Ναι Κυρία μου, εἶπε τραυλιζων.

— Λοιπὸν ἐρνεύσατε τὴν τυχλίπιον ἐκαίνην ἀγαλάδην, ἡ ὅποιον εἰς ἕνα λιβάδι τοῦ Βισορλαί σὰς ἐκάρρωσε τὸ χέρι εἰς ἕνα κερμὴν δένδρου μετὰ κέρατά της· διότι τὴν ἐπειράζετε μ' ἕνα ξύλο. Τί σκληρὸν διὰ ἕνα ἄνθρωπον ὅστις πρὸ δώδεκα ἐτῶν ἐθεωρεῖτο εἰς τὴν συνοικίαν μας ὡς ὁ εἰρηνικώτατος! — Γιὰ πῆτέ μου, πῶς περὶ ἡ ἀξιόλογος νοικοκυρά σας, καὶ τὰ πολυέριθμα τέκνα σας; Ἀρ' ὅτου ἠνοήσατε τὸ ἀργατηριάκι σας διὰ τῆς κορδέλαις, εἰς τὴν ὁδὸν Κεγκκαμποῦ, ὑπῆρξεν ἡ πλέον πιστὴ ἀγοράστριά σας, καὶ... »

Ὁ ἀξιώματικὸς σου δὲν ἠδυνάθη ν' ἀκούσῃ πλέον· καὶ με κίνδυνον τοῦ νὰ συντρέψῃ τὰ σκέλη του, ἐξεπῆδησεν ἐκ τῆς ἀμαξῆς, καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸν Ἅγιον Κλωδιάδον με τοιαύτην ταχύτητα, ὥστε πρέπει νὰ ἐφθασεν ἐκεῖ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας πρὶν ἡμῶν.

ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΑΠΟΚΡΥΦΑ.

(Συνέχεια)

— Εἶναι ἄνθρωπος τὸν ὅποιον ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν οὔτε ὑμεῖς οὔτ' ἐγὼ, εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῆ... ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐμαθετε σὰς παρέχει δυνάμιν ἐναντίον του... Ἀλλὰ μὴ καταχρασθῆτε τοῦ μυστικοῦ τούτου· ἐνθυμήθητε ὅτι μοι ἐδώσατε τὸν ὄρκον σας... καὶ τὸν ἀγαπῶ!

Ἡ κόμησσα ἐπεόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους μετὰ κόπυ· ζωντὸν δὲ ἐρούθημα ἐκάλυψε τὴν ὄψιν της, καὶ ὁ Φράγκης ἠσθάνετο τὴν χειρὰ της τρέμουσαν σπασμωδῶς.

Πρὶν ἢ οὗτος δυνάθη ν' ἀποκριθῆ, ἐκαίνη ἐγερθεῖσα ἐξῆλθε δρομικῶς.

— Στέφανε! Στέφανε! ἐφώναξεν ὁ Φραγκίσκος, τὸν ὅποιον ὁ περετὸς ἐνίσχυε καὶ ὑπεστήριζε τὴν τὴν στιγμὴν ταύτην. — χαρτί! καλαμάρι!... Φώναξε τὸν Ζάκην, Στέφανε... ὦ! τὰ πάντα δὲν ἀπωλέσθησαν!... Ἡ τυχλίπιον αὐτῆ γυνὴ εἶναι λίαν δυστυχῆς, Στέφανε!... Σπεύσατε! φέρετε τὰ χρειαζόμενα πρὸς γραφὴν. Ὅχι κάμω τὴν τελευταίαν μου ἀπόπειραν καὶ προκαθάνομαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν θέλει με νικήσει ὅπως χθὲς!...

Ἡ πολὺ κεφαλὴ τοῦ Ζάκη εἰσεκύψεν ἐκ τῆς θύρας, καὶ μετ' οὐ πολλὴ ἐπέστρεψεν οὗτος φέρων χαρτί μελάνι κ. τ. λ.

— Νὰ γράψω καθ' ὑπαγόρευσίν σας, Φράγκη; ἠρώτησεν ὁ Στέφανος.

— Ὁχι, φίλε μου, ὄχι! ἀπεκρίθη οὗτος ἐνθέρμως, — σὰς λέγω ὅτι εἶναι ἡ τελευταία μου ἀπόπειρα, ἡ τελευταία μου ἐλπίς...

Ἡ τελευταία του ἐλπίς! ἐπνεύλαθεν ὁ γέρον Ζάκης, τοῦ ὁποίου τὸ καλοκῆρατον πρόσωπον ἐξέφραζε περίλυπον περιέργειαν.

— Θέλω νὰ δοκιμάσω τὴν τυχὴν μόνος μου, εἶπεν ὁ Φράγκης ἐνθυσιῶν μᾶλλον καὶ μᾶλλον... ἐὰν ἀποτύχω... ἂ! ἐὰν ἀποτύχω Στέφανε, δὲν ἀπέχω πολὺ τοῦ θανάτου... Δὲν θὰ ἔχω ἄλλο παρά νὰ πληγιάσω διὰ νὰ μὴ δυνηθῶ πλέον νὰ σηκωθῶ.

Ὁ Στέφανος δὲν ἀπεκρίθη, ὁ δὲ γέρον Ζάκης ἔβασε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἔψωπε βλέμματα ὑγρά πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἐν τούτοις ὁ Φράγκης ἔκαμνε τὸν κάλαμόν του νὰ τρέχῃ ἐπὶ τοῦ χάρτου με περετώδη ταχύτητα. τελειώσας δὲ ἔβασε τὴν ἐπιστολήν πρὸς τὸν Ζάκην.

— Διὰ τὸν Λόρδον Τρέβωρ, εἶπε. Νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ πρὶν τοῦ τὴν ἐγχειρήσῃ σὺ ὁ εἶδος... ἀκούε;

— Ἀκούω, εὐγενέστατε.

— Καὶ ἐὰν χρειασθῆ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ κέντρον τῆς αἰθούσης του εἰτελθε διὰ τῆς βίβας.

— Δὲν θὰ ἐπιστρέψω, εἶπεν ἀρελῶς ὁ γέρον Ζάκης, εἰμὴ ἂν οὐ ἐγχερίσω τὴν ἐπιστολήν τῆς

εὐγενεῖς σας εἰς τὸν Λόρδον Τρέβωρ. Φλάνει ὅτι μοὺ τὸ διάταξεν ἡ ἀρεντιάτα.

Ὁ Λόρδος Ἰάκωβος Τρέβωρ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ὄχημά του πνέων μένεα· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν εἰσώπηκ πεισματωδῶς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τῆς θυγατρὸς του, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἡ Μίρη ἀπήτησε πρὸ αὐτοῦ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς σόβρα; ὑποσχέσεώς του, καὶ τότε ὁ γέρον εἶπε μετὰ θυμοῦ.

— Τὸν εἶδον! τὸν εἶδον ἰδίως ὁμοίωσιν, μὰ τὴν ἀλήθειαν! Ὁ Φραγκίσκος σ' ἐλητμόνησεν, ὦ θυγατρίον μου!...

Ἡ Μίρη ἐπερίμενε ἤδη τὴν ἀπάντησιν ταύτην πρὸ τινων λεπτῶν, καὶ ὁμοίως ἐμεινε κερκυνόπληκτος ἐπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπινωτίου τῆς ἀμαξῆς, καὶ δὲν ἐπρόφερε πλέον οὐδὲ λέξιν.

— Ὁ πατὴρ ἐπειράθη νὰ τὴν ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς φοβερᾶς ἀναισθησίας, ἥτις τῷ ἐνέπνευσε τρέμον, ἀλλ' εἰς μάτην ἡ Μαίρη ἐμεινε ἀκίνητος καὶ στυλωμένη, χωρὶς ὁμοίως νὰ κλιθῆ, καὶ μόλις φημιόμενη ὅτι ἐπάσχε· ἀλλὰ μόνον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὁ λαίμωρος αὐτῆς ὑπεκινεῖτο, καὶ βραχὺς στεναγμοῦς ἐξῆρχετο ἐκ τοῦ καταθλιβομένου στήθους της.

Ἐλαβε τὸν βραχίονα τοῦ πατρὸς της καταβαίνουσα ἐκ τοῦ ὀχήματος καὶ εἰσῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἦσαν καθήμενοι ἡ λαίδη Καμβέλλη καὶ ὁ Μαρκῆσιος Ρίο-Σάντος.

Ὁ τελευταῖος ἐχαιρέτησε τὴν Μαίρην με ὕψος ὑποταγῆς λυπηρᾶς· τε καὶ ἀξιοπροσέπειος· ὑπέκλινε δὲ μετὰ ψυχρότητος πρὸς τὸν Λόρδον Τρέβωρ.

Ἡ λαίδη Καμβέλλη ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματός τοῦ κατηφῆς μέτωπον τοῦ ἀδελφοῦ της, καὶ τὸ ἀπολιθωμένον πρόσωπον τῆς Μίρης καὶ ἐνόησε.

— Μιλόρδε, εἶπεν ὁ Λόρδος Ἰάκωβος πρὸς τὸν Ρίο-Σάντον με τόνον ἀπότομον καὶ λυπηρὸν ἐνταυτῷ, — σὰς ἠρνήθη τὸ πρῶτὴν τὴν χεῖρα της θυγατρὸς μου διότι τὴν εἶχον ὑποσχέσθαι εἰς ἄλλον· ἀλλ' οὗτος ὁ ἄλλος τὸν ὅποιον ἤθελον προτιμήσει ὑμῶν μοὶ ἐδωκεν ὀπίσω τὴν ὑποσχέσιν μου... εἰς τρόπον ὥστε...

Ἐνταῦθα ὁ Λόρδος ἐδίστασε.

— Τί σὰς ἔλεγον φίλτατε Μαρκῆσι; ἀνεβόησεν ἡ λαίδη Καμβέλλη, ὁ ἀδελφός μου εἶναι γέρον στρατιώτης, τοῦ ὁποίου αἱ προσρήσεις παλλάκις ἔχουσι μορφὴν ὁπωσοῦν ἀλλοκοτόν· ἀλλὰ ἐπὶ τέλος βλέπετε ὅτι σὰς παραχωρεῖ...

— Συγγνώμην, κυρία μου! δὲν ἐπρόφερα τίποτε... ἡ Μίρη Τρέβωρ εἶναι ἐλευθέρη νὰ ἐκλέξῃ τὸν σύζυγόν της, καὶ ὁ Θεὸς νὰ τὴν εὐλογῆτῃ!

Ἡ Μίρη εἰσαγγεμένη εἶχε καθίσει πλησίον τῆς θείας της.

— Λοιπὸν φιλιτάτη μου; τῇ εἶπεν αὐτῆ. Ἡ Μαίρη τὴν ἐθεώρησε χωρὶς νὰ ἐνοήσῃ κατὰ πρῶτον, καὶ μετ' ὀλίγον, διαταραχθεῖσα αἶφρην δι' ὅλου τοῦ σώματος, κατεκλύσθη ὑπὸ χειμάρρου δακρύων.

— Τοιαῦτα εἶναι ἡ κατασκευὴ ὄλων τῶν νεκν-

δων, έμορμύριζεν ή λαΐδη Κάμβελλη μειδιώσα, — φαίνεται ότι ή προσεγγίζουσα εύτυχία των τās κάμνει να τρελλαθοῦν.

— Ω! πόσον τόν ήγάπων! είπεν ή Μαίρη διά μέσου τών δακρύων της. — Α κυρία μου, κυρία μου, έπρόθεσεν αυτη θέτουσα τὸ ζέον μέτωπόν της εἰς τὴν χείρα της θείας της, — καταπέισατέ με, εἰπατέ μοι πάλιν ότι δὲν τὸν αγαπῶ πλέον!

Η λαΐδη Κάμβελ εύρίσκετο εἰς προφανή ἀμηχανίαν, ή δὲ καρδιά του Ρίο-Σάντος συνεθλίβετο.

— Μαίρη, είπε σιωπηλῶς καὶ κύπτων μέχρι τοῦ ὠτός αὐτῆς, — εἶναι ἀληθές! . . δὲν μοι αγαπάτε!

Η Μίς Τρέβωρ ὑψωσεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς της, πλήρεις δακρύων καὶ τῷ έπρόσφερε τὴν χείρᾶ της τὴν ὁποίαν ὁ Ρίο-Σάντος έφερε περιπαθῶς εἰς τὰ χεῖλῃ του.

— Δὲν ὑπάρχει πλέον παρελθὸν δι' ἐμέ, είπε μετὰ τινος βίας. — θέλω να σᾶς αγαπήσω, μιλόρδε . . ὑμᾶς καὶ ὄχι ἄλλον . . τὸ θέλω.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, είπεν ή λαΐδη Κάμβελλ, ἥτις δὲν ἠδηνήθη να μὴ ἐντυπώσῃ ἐν φίλημα εἰς τὸ μέτωπον της ἀνεψιάς της.

Ὁ λόρδος Τρέβωρ προσήνεγκε τὴν χείρα εἰς τὸν μαρκέσιον λέγων — Μαρκέσις, ή θυγάτηρ μου ὠμίλησε λάβετε τὴν ὑπόσχισίν μου.

Ταχέως ὁμως ἐξηντήθη ή στιγμιαία αὐτη καὶ πυρετώδης ἐνέργεια τοῦ νοῦς της Μαίρης ή ὠχρότης αὐτῆς ἐπανῆλθε καὶ ὁ ἀσθενὴς ὀργανισμός της, ὑπέκρινεν εἰς τοσαύτας συγκρούσεις, τὴν ἔκαμε να λειποθυμήσῃ οὐχί μὲν ὄλως δι' ὄλου, ἀλλ' οἱ ἡμικεκλεισμένοι ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ ὠτά της, περίξ τῶν ὁποίων ἠσθάνετο ὑπόκωφόν τινά βόμβον, δὲν μετέδιδον εἰς τὸν ἐγκέφαλόν της εἰμὴ ἀσαφεῖς καὶ συγκεχυμένας ιδέας.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη θόρυβος σφοδρᾶς ἐπίδος εἰς τὸν προσκειμενον θαλάμον· ὡς να ἐπροσπάθουν οἱ θεράποντες τοῦ λόρδου Τρέβωρ να κωλύσωσι τὴν εἰσοδὸν κατὰ τινος ἀπροσδέκτου προσώπου, θέλοντος να εἰσέλθῃ διά της βίας.

— Δός μοι τὸ γράμμα σου, ἔλεγεν εἰς ἐκ τῶν θεραπόντων, καὶ ἐγὼ τὸ ἐγχειρίζω εἰς τὸν μιλόρδον.

— Θὰ τοῦ τὸ δώσω ἐγὼ, διεδύχησε πνευστιῶσά τις φωνή.

Τέλος ή θύρα ἠνεώχθη αἰφνης, καὶ ὁ γέρον Ζάκ, ἰδρῶντι τῷ προσώπῳ καὶ ἀτάκτως ἐνδεδυμένος ὤρμησεν εἰς τὸν θαλάμον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ θεραπόντων τοὺς ὁποίους συμπάρεισεν ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτοῦ.

Ὁ λόρδος Τρέβωρ τὸν ἐγνώρισεν πᾶρτα καὶ καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν του.

— Ἐγὼ μίαν ἐπιστολὴν διά τὴν Ἀρχοντίαν σας, ἐκ μέρους της εὐγενείας του, είπεν ὁ γέρον Ζάκ, — Διά τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ λάβετέ την! . . ὁ ἀυθέντης μου θ' ἀποθάνῃ! . .

— Φύγ' ἀπ' ἐδῶ, είπεν ἀδυσωπήτως ὁ Τρέβωρ — δὲν γνωρίζω πλέον τὸν αὐθέντην σου.

Ὁ Ρίο-Σάντος ὅστις εἶχεν ὠχριάσει ὀλίγον εἰς

τὴν θέαν τοῦ γέροντος ὑπρέτου, ἀνέλαβε τὴν γαλήνην του εἰς τοὺς λόγους τούτους.

— Διά τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, μιλόρδε . . ἠθέλησε να είπῃ πάλιν ὁ πιστὸς Ζάκ. Ὁ λόρδος Τρέβωρ ἔλαβε τὸ γράμμα καὶ τὸ κατέσχισε χωρὶς να τὸ ἀναγνώσῃ.

Ὁ Ζάκης ἀπεσκήρτισεν ὡς να εἶχον κτυπήσει εἰς τὸ πρόσωπον αὐτὸν τὸν ἴδιον· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐσπινθηροβόλησαν, καὶ τὸ κεκυφὸς στέλεχος του ἀνωρθώθη· ἔπειτα δὲ πάλιν κύψας βαρυσταλῆς, ἔβριψεν εἰς τὸν γέροντα λόρδον βλέμμα οἰκτρὸν καὶ ὀνειδιστικόν.

— Αὐτὴ ἦταν ή τελευταία ἐλπίς μου! . . ἔμεινύριζε βραδέως καὶ μετὰ λύπης ἀπεριγράφτου. — λοιπὸν ὁ καυμένος ὁ Φράγκης μου δὲν ἔχει ἄλλο παρὰ ν' ἀποθάνῃ! . .

ΚΕΦ. ΚΕ'.

(Συνέχεια τοῦ αἵματος καὶ χρώματος.)

Η Λου ἐπέστρεψεν εἰς τὸ λογιστήριον ὅπου ἔκαμε βήματά τινά κλονούμενη, καὶ κρατεῖσα διά τῶν δύο χερῶν τὸ στήθος της ἐγόγγυζε προφέρουσα τὸ σύνθηρος παράπονόν της.

— Φωτιά, φωτιά! . . ἔχω φωτιά ἐδῶ μέσα! ἔπειτα δὲ πάλιν ἔπεσεν ὡς νεκρὰ ἐπὶ τοῦ ἔδαφους.

Ἐν τούτοις ὁ Δεσπότης ὅστις ἦτο ἡμχειρουργὸς ἠνεώχθη τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Μιχαλιῦ, καὶ οἱ δύο μαχηταὶ συνειλικύθησαν πάλιν πρὸς ἀλλήλους. — Η λύσσα μόνη τοὺς ἐνεψύχου τοῦ λοιποῦ καὶ ή θέα αὐτῶν ἦτο φρικωδεστάτη!

— Φθάνει πηλ τοὺς καυμένους, φθάνει! είπε φωνή τις ἐκ της ὁμηγύρευς της.

— Σωπάτε, ἀνόητοι! ἐφώναζε βροντωδῶς ὁ Δεσπότης. — Πῶς! θὰ τοὺς ἀγοράσω για δύο λίραις ζωντανούς;

— Βάστα καλά! Μιχαλιῦ, παιδί μου, είπεν ὁ Βώθης εἰς τὸ εὖς τοῦ ἐκφορτωτοῦ· κάμε ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγω καὶ μὴ σε μελεῖ για τὰ λοιπὰ.

Ὁ Τουρνοβούλλης ἐπαρουσιάσθη κατὰ τὸ σύνθηρος, μὲ προβεβλημένους γρόνθους, ὁ δὲ Μιχαλιῶς δὲν ἐτέθη εἰς ἄμυνον, ἀλλ' ἐδέχθη βροχὴν γρονθοκοπημάτων, χωρὶς καν να συνοφρυωθῇ· εἶτα δὲ δραξάμενος εὐκαιρίας, ἤρπασε τὸν Τουρνοβούλλην ἐκ της κῆψ, τὸν ἔσω. ἐν ἐμπρός, καὶ συνέκρουσε τὴν κεφαλὴν του δις κατ' ἐπανάληψιν ἐπὶ τοῦ ἀνυψωμένου γόνατός του.

Ὁ Τουρνοβούλλης ζαλισμένος καὶ τεθαμβωμένος ἠνωρθώθη κλονούμενος ἅμα ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ Μιχαλιῶς· ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν ἦτο εἰσέτι τελειωμένον, διότι τὸ μάθημα τοῦ Βώθῃ εἶχε μερίζον ἐντέλειαν. Ἐνθὺ ὁ Θωμάς ἀνελάμβανε μετὰ δυσκολίας τὴν ἰσορροπίαν του, ὁ Μιχαλιῶς ὤρμησεν ὄλαις δυνάμεσι καὶ ἐνέπηξε τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ στήθος τοῦ ἀθλίου Θωμά, τὸ ὅποιον ἐξέπερψε κρότον ὑπόκωφον, καὶ ἀφῆκεν αἷμα κατεβρεξε τὸ ἔδαφος πᾶρτα· ὁ Τουρνοβούλλης κατέπεσεν ὡς ὄγκος ἀκίνητος, καὶ ὁ Μιχαλιῶς κατεκλιθῆ ἀπηυθηκῶς πλησίον αὐτοῦ ἐν τῷ κονιορτῷ.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν βαθεῖα σιωπὴ ἐδασίλευεν ἐν τῇ ἐμπροσθινῇ διόδῳ (Befor-Lane)· αἱ δὲ σεση-

ποῖαι καὶ κακῶς συνηρμωμένοι σανίδες, αἵτινες ἀπετέλουν τὸ περίφραγμα της Πίπας καὶ της Κούπας, δὲν ὑπεδείκνυον εἰμὴ ἀμυδρὰν τινά καὶ φθίνουσιν λάμψιν· εἰς δὲ τὸ ἐνδότερον οἱ διάφοροι θόρυβοι εἶχον τελειώσει.

Ὁ Σάλιαγκας εἶχεν ἀναχωρήσει παρασυρόμενος ὑπὸ της ὠρῆας του Μαργαρῶς, (ἥτις ἐξέφρασε μεγαλὴν εὐχαρίστησιν διά τὴν ἐσπερινὴν ταύτην διασκέδασίν της) καὶ σύρων κατόπιν του τὴν ταλαίπωρον Λου, τὴν ὁποίαν ή νυκτερινὴ ὁμίχλη κατέπνιγε, καὶ οἱ λοιποὶ φοιτητα εἶχον ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμα τοῦ Σάλιαγκα, ἀπ' οὗ πρῶτον ἐφρόντισαν να βίψωσι με θρησκευτικὸν αἶσθημα ὀάκη τινά ὑφάσματος ἐπὶ τῶν νεκρῶν ή ζώντων πτωμάτων τῶν δύο γενναίων ἀθλητῶν.

Ἐπῆρχον ὁμως ἐτι ἄνθρωποι ἐν τῇ Πίπᾳ καὶ τῇ Κούπᾳ.

— Ἐλα Μάγισσα, ξεκιμπίσου ἀπ' ἐδῶ κομματάκι, παλαιὰ μου φιλενάδα . . είπεν ὁ Δεσπότης. Ἄσση, Ἄσση! ἄντε να πᾶ να πλαγιάσῃς! . . κομματί γρηγορώτερα! . . ἔχομε να μιλήσωμε για της δουλειᾶς μας.

Η Μάγισσα καὶ ή Ἄσση ή Κοκκινομαλοῦ, αἵτινες ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ βάλωσινεις τάξιν δὴθεν τὰ παντός εἶδους εῤεῖπια, αἵτινα ἀπετέλουν τὰ ἐπιπλα τοῦ καπηλείου, δὲν ἐχρειάσθησαν δευτέραν διαταγὴν, ἀλλ' ἔφυγον προφέρουσαι διά τῶν ὀδόντων λέξεις τινὰς πρὸς ἐκφρασιν ὑπακοῆς.

Ὁ Δεσπότης ἔμεινε τότε μόνος εἰς τὸ δωμάτιον της εἰσοδου, ὁ δὲ Βώθης εἶχεν εἰσδύσειν εἰς τὸ συνδιαλεκτήριον.

— Η Ἐντιμότη σας, είπεν εἰς τὸν Πατερσῶνα τοῦ ὁποίου δὲν ἔβλεπε τὸ πρόσωπον, ἔχει να μοῦ πῆ τίποτες;

— Ἐξήτησα ἀπ' τῇ Μάγισσα να μοῦ ἐρῇ κανένα ἄφοβο καὶ ἀσπλαγγο σκυλί, ἤρχισε να λέγῃ ὁ Πάτερσων, — ἄ! σὺ εἶσαι, Βώθῃ! . . Μα τὴν πίστη μου ή Μάγισσα ἔκαμε καλὴν ἐκλογὴν.

— Βώθῃ, κατεργάσῃ! ἔλα 'δῶ σκυλί· ἐφώναζεν ὁ Δεσπότης.

— Συμπάθειο, ἄφεντικό, ἐπανέλαθεν ὁ Βώθης· φαίνεται πῶς με γρονιζει . . . Τώρα, ἔφθασα . . . Εἶναι 'κεῖ πέρα, ἀπ' τ' ἄλλο τὸ μέρος ἕνας διάκος πολὺ κατεργάτης . . δὲν κάνει να τὸν θυμῶσω, ἄφεντικό . .

— Λασπευτικήμε Βώθῃ! είπε πάλιν ὁ Δεσπότης, ἐδῶ νᾶρθης, εὐθύς!

— Ἐ πολλὰ τὰ ἔτη· να σὲ δῶ Βώθῃ είπεν ὁ ἐπιστάτης τοῦ κόμητος Ἀσπροπυργίτου.

Ὁ Βώθης ἔσπευσε να ἐπανέλθῃ εἰς τὸ λογιστήριον.

— Προστάξτε, σιὸρ Δεσπότη, είπεν — ἔγω 'κεῖ πέρα ἐν ἀφεντικό ποῦ με προσμένει, μὰ ἐγὼ σᾶς ἐπροτίμησα, καθὼς εἶναι δίκαιο.

— Κατῶς εἶναι δίκαιο, ἐπανέλαθεν ὁ Δεσπότης· ἐκεῖνο ποῦ δὲν μοι δίδουν τὸ παίριω με τὸ σπα-

θί μου, Βώθῃ, καὶ οὐ δὰ εἶσαι ἄνθρωπος με στόχισι· ὅσον δὲ δι' αὐτὸ τὸ ἀφεντικό τὸ ὅποιον συχναίξει τὸ σπάλιον της Μάγισσας, πρέπει να ἴναι πολὺ ἐνάρετος πολίτης . . . Πήγαινε να σφαλίξῃς τὴν πύρτα, Βώθῃ, για να μὴν τύχῃ κί' ἀκούση τὸ τί θα σοῦ πῶ.

Ὁ Βώθης ὑπήκουσε.

— Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μέλλω να σοῦ πῶ, ἐπανέλαθεν ὁ Δεσπότης με εἶδος ἀμηχανίας. — να μὲ παρὸ διάβολος ἂν ἤθελα τὸ 'πεῖ καὶ εἰς ἄλλον . . Ποτέ μου ἀκόμη δὲν ἔκαμα τέτοια δουλειὰ . . Ἀλλὰ σὺ Βώθῃ δὲν ἔχεις οὔτε ψυχὴν οὔτε καρδίαν, φθάνει μόνον να πληρόνεσαι . .

— Θὰ πῆσῃ καλὴ ψιλούρα, σιὸρ Δεσπότη; διεκόψεν ὁ Βώθης, τοῦ ὁποίου ὁ ὀφθαλμὸς ἐσπινθηροβόλησε — Πόσα μοῦ δίνετε;

— Πρόκειται να κλέψῃς μιὰ νέα . . τοῦτο εἶναι σατανικὸν ἔργον, 'στὴν τιμὴ μου σοῦ λέγω . . να κλέψῃ κανεῖς μιὰ νέα ὀλοζώντανη για να κάμῃ ἐπ' αὐτῆς πειράματα ὁ ἱατρός . . Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη να μαθῆς τὸ ὄνομα τοῦ ἱατροῦ.

— Καὶ πόσα μοῦ δίνουν, ἐπανέλαθεν ὁ Βώθης.

— Μίαν νέαν δεκαοκτὼ εἰς εἴκοσι χρονῶν τὸ πολὺ ἡ δεκαοπέτα τοῦλαχιστον . . καλῆς κρίσεως, ὠραίου ἀναστήματος, χωρὶς κανένα ψεγάδι, λέγουν . . . τέλος πάντων μίαν ὠραίαν κόρην, να παρ' ή ὀργή!

— Τὸ κάνω, είπεν ὁ Βώθης. — πόσα μοῦ δίνουν;

— Ἐρῶ πῶς τὸ κάνεις, ἀσπλαγγο σκυλί . . ἐγὼ ὁμως δὲν 'μπορῶ να τὸ κάμω . . Να ξεθάπτω νεκρούς μπορῶ, μὰ να κλέψω ἕνα ταλαίπωρο κοριτσάκι — ἕνα ὠραῖο κοριτσάκι, — ζωντανό, καὶ να τὸ φέρω 'στὸ βρωκόλακα τὸ Μούρη! . .

— Ἄ! εἶναι για τὸν ντοττιῶρ Μούρη! είπεν ὁ Βώθης, — πόσα πληρόνει;

— Ἐκατὸν λίραις . . 'στὴ ζωὴ μου, εἶναι σατανικὴ δουλειὰ!

— Ὁ λόγος μας εἶναι λόγος, σιὸρ Δεσπότη, — φέρτε το χεράκι σας!

Ὁ Βουρκιστῆς ἀπεσκήρτισεν ἐν βῆμα ὑπὸ ἀκιδίας

— Ἐ, καλὰ, 'σὰ δὲ θέλεις μὴ μου δώσης τὸ χέρι, είπεν ὁ Βώθης — ὅλα τὰ πάντα εἶναι ἀκριθὰ, καὶ πρέπει ὁ καθένας να βγάξῃ τὸ ψωμάκι του ὅπως 'μπορεῖ . . ἔχετε μαζύ σας ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερό σας;

Ὁ Δεσπότης τῷ ἔδωκε φίλην τινά, τὴν ὁποίαν ὁ Βώθης ἔβαλεν εἰς ἕν ἐκ τῶν θυλακίων του.

— Πῆγει καλὰ, είπεν οὗτος, δὲν σου ζητῶ καπάρο . . . Αὐριο βραδὺ θὰ τὴν ἔχετε 'στὸ σπίτι σας.

— Να σὲ κάψῃ ὁ Θεός! είπεν ὁ βουρκιστῆς ἐξερχόμενος.

— Ἐκατὸν λίραις! ὑπετονθόρυσεν ὁ Βώθης ὅτε ἔμεινε μόνος — δὲν της κερδίζει κανεῖς συχνα μονομιᾶς . . ὑπομνή, είπεν ἐξερχόμενος καὶ αὐτός, — βῆσῃ ὁ κοῖρος ποῦ θὰ γείω κ' ἐγὼ τζέν-

τελμαν, και θα φωνάζου·ε την Ἐγκράτεια μιλαίδη...
Ἄλλ' αἴφνης ἐστῆθη.

Τὴν Ἐγκράτειαν ! ἐπνέλαθε με φωνὴν βραγχιά-
θη... Ἀχ ! μασκρὰ Τουρνοβούλλη ! ἄς πᾶ νὰ
τοῦ κάμω ἓνα τελευταῖον ἀσπασμόν.

Ἀνέβη πάλιν τυχῆος τὰς βιαιότητας τῆς Πίπας
καὶ τῆς Κούπας, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν τάπαν, ἐν
ᾗ ἱπεκράτει ἤδη τὸ σκότος τοῦ ἄδου· ὁ Βώθης προ-
χώρησε ψηλαφῶν, διὰ μέτου τῶν ἀεστραμμένων
θεραπίων, πρὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης, καὶ μετ' ὀλίγον
προσέκρουσεν εἰς τὸ σῶμα ἀνθρώπου κοιμωμένου
ἧτο δὲ οὗτος ὁ Μιχαλιὸς βραγαλίζων θορυβωδῶς,
καὶ οἰμώζων καὶ μυκώμενος ἐκ δειλαίματάων. Ὁ Βώ-
θης ἔψυσε τὴν κόριν πλησίον τοῦ Μιχαλιῦ, καὶ
μετ' ὀλίγον εὔρε τὴν δύο λίρας τοῦ Δεσπότη, τὰς
ὅποιαις ἐναπέθεκεν εἰς τόπον ἀσφαλῆ.

— Δὲν ἀκούεται αὐτὸ τὸ βουδάλι ὁ Τουρνοβού-
λλη, ἐμορμύριζε — μήπως ἐψίφησε; γὰρ νὰ δούμη!
αἰσθάνομαι τὸ χοντρό του τὸ κεφάλι ἀπὸ κατ' ἄπ'
τὸ πανί... Τουρνοβούλλη ! Τουρνοβούλλη !

Ὁ Τουρνοβούλης δὲν ἀπεκρίθη.

— Ἐγὼ νὰ σὲ κάμω νὰ ἐμιλήσης εἶπεν ὁ Βώθης,
καὶ τοῦ ἐκάθισε μὴ μετ' ἄλλο πεταλωμένην πτέρναν
τοῦ ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ὁ Τουρνοβούλης ἐξέβαλεν
ἐπιθετικὴν οἰμωγὴν.

— Μπορεῖ ὁ δικόλος ν' ἀναστηθῆ εἶπεν ὁ Βώθης
ζητῶν τὴν μάχαιράν του ὑπὸ τὰ ῥάκη του. — Κα-
λὲ ἄς λείψῃ γιὰ τὸ χιτρί του διαβόλου! δὲν μοῦρ-
χεται νὰ σκοτώσω ἀνθρώπο μέσα σὲ τόσο σκοτάδι.

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐξῆλθε διευθυνόμενος πρὸς τὴν
Βώ-στρήν, μετ' ἄλλο θορυβῶδες διὰ τοῦ σκοτεινοῦ
ἐκεῖνου καταγωγίου τῶν μαχαιράδων, ὅπου ὁ φιλ-
σοχος πολίτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἐν ὄψῃ χω-
ρὶς νὰ τρέμῃ. Προχωρῶν δὲ ἐπέπετο σοβαρῶς.

— Πῶς διάολο, πῶς διάολο νὰ κάμω ! ἔλεγε,
— βραίσκομαι μπερδεμένος ὁ Δεσπότης μου δίνει
ἑκατὸ λίρας καὶ ὁ ἐπιστάτης μου δίνει δικαστικὰ
λαμπρὰ δουλειὰ !... Μὴ ἡ μικρὴ δὲν μπορεῖ νὰ
χρησιμεύῃ γιὰ τῆς πεπραγμένων τῶν ντοττῶν Μούρη
καὶ τὰ καπρίτσια τοῦ κόντε Ἰστὸν ἴδιον καιρὸ. Πρέπει
νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν, εἶναι ἀδύνατον... Καὶ ὁμῶς
ἐγὼ ὑποσκεύτηκα τοῦ Δεσπότη καὶ ὑποσκεύτηκα καὶ
τοῦ Πάτερσῳ... Νὰ γελάσω τὸ Δεσπότη θὰ κιν-
τωνέψῃ ἡ πέτα μου... Νὰ γελάσω τὸν Πάτερσῳ
χάσω ἑκατὸν πενήντα λίρας... Τί διαβόλο νὰ
κάμω !...

Ὁ ταλαίπωρος ὁ Βώθης εἰς μάτην ἐβασάνιζε τὸν
ἐγκέφαλόν του ζητῶν νὰ ἐξελεθῆ ἐκ τοῦ κατεπεύγον-
τος τούτου διλήμματος· ἀλλ' αἴφνης σταθερῶς συν-
εκρότησε μετὰ χαρᾶς τὰς χεῖρας του ἐπιφωνῶν.
— Τί εὐόχτος ὅπου εἶμαι· ἀμὴ δὲν εἶναι δύο ἀδελ-
φάδες; Εἶναι δύο τὰ καυμένα μου τὰ κοριτσάκια!...
ἡ μικρὴ ποῦ γυροῦσε τὸ δίσκο γιὰ τὸ μιλόροδο, καὶ
ἡ ἀδελφὴ τῆς διὰ τὸν ἐξοχώτατο τὸ ντοττῶν Μού-
ρη... θὰ φαριστιθοῦνε καὶ αἱ δύο τους, καὶ ἐγὼ
θὰ κάμω τὴν ὑπόσχεσί μου ὡς ἀντιμέτωπος καὶ πιστὸ
παλληκάρι... Τί εὐλογημένη φαιμελιά...
ΚΕΦ. ΚΣΤ'. ἡ παρῖς.

Τὴν ἐπιούσαν σχεδὸν ἀπὸ πρωῒς μέχρις ἑσπέρας
ἐφαίνετο περιπλανώμενος ἀνθρώπος πρὸς ἐν φιντι-
λαίην καὶ ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων τῆς Κορνιχ λ-
λης φερῶν τὴν ἐνδύματι τῶν ὀρεινῶν τῆς
Σκωτίας, δηλαδὴ περωτὸν πέτασον, ταρτάρην
(tartan) ἔχω γυμνὰ τὰ σκέλη, καὶ κοθῶνους εἰς τοὺς
πόδας.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ μόλις ἐφαίνοντο ὑπὸ τὴν
μακρὰν καὶ συγκεχυμένην κόμην του, σπιθηροβο-
λοῦντες ὑπὸ τρομερὸν ζέωγος ὀφρύων· καίτοι προσποι-
ούμενοι ἀδιαφορίαν δὲν ἠδύνατο ὁμῶς ν' ἀπεκδυ-
θῶσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν εὐκνησίαν, καὶ οὐδὲ ἐκφρα-
σῆν τινα διηνεκοῦς καὶ φιλοπόπου ἐρένης, ἥτις ἐστὶν
ἰδία τῶν κατασκόπων καὶ κλεπτῶν.

Ὁταν ἐνόμιζεν ὅτι οὐδεὶς ἐβλεπεν αὐτὸν, ὁ Σκῶτος
οὗτος ἐστρεφεν αἴφνης τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν
οἰκίαν τῆς μητρὸς τοῦ Στεφάνου, καὶ τότε ἐφαίνετο
ἀνήσυχος καὶ περιλυσος, καθ' ὅσον μακρὸν παρτεί-
νετο ἡ φρουρήσις του. Συνεταράττετο ἀνυπομόνω-
ς, κτυπῶν τὸν πόδα, καὶ δίδων εἰς τοὺς ὤμους του
τὸ ἀγενὲς ἐκεῖνο κίνημα, τὸ ὅποιον μανθάνουσιν αἱ
ἐπαίται πάσης χώρας ἅμα ἐνδυθῶσι τὰ ῥάκη των,
καὶ τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ποσῶς σύνηθες εἰς τὴν ὑπερή-
φανον ἐνδυμασίαν τῶν ἄϊλανθέρων (ὀρεινῶν) τῆς
Σκωτίας.

Περὶ τὴν τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ὁ Στέ-
φανος Μάκ-Νάβης, ὠρελούμενος, ὡς εἶπον ἤδη, ἐκ
τῆς παρούσης τοῦ δυστυχεῦς Σίρ Ἐδμόνδου Μακιν-
σῆ πλησίον τοῦ προσκεφάλου τοῦ φραγκίσκου Πέρ-
σηβαλ, ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν μητέρα του.

Ὁ Σκῶτος ἅμα εἶδεν αὐτὸν ἐχώθη εἰς τὴν φιν-
τιλαίην.

— Καλὸ κι' αὐτό ! ἐμορμύριζε θυμωδῶς — νὰ
καὶ ἡ ἀγουρίδα μας !... μόν' αὐτὸς μας ἔλειπε
... τί καταδρομὴ ποῦ τὴν ἔχω σήμερις !... Κον-
τεύει νὰ βραδυάσῃ καὶ θὰ δυσκολευτῶ νὰ βγάλω τὸ
ψωμάκι μου...
Εἰσελθόντος τοῦ Στεφάνου ὁ Σκῶτος ἐπανῆλθεν
εἰς τὴν θέσιν του. Περῆλθε σχεδὸν μίαν ὥραν, μετὰ
τὴν ὁποίαν ἡ θύρα τῆς οἰκίας Μάκ-Νάβη ἠνεώχθη,
καὶ ὁ Στεφάνος ἐξῆλθεν ἔχων εἰς τὸν βραχίονα τὴν
μητέρα του, τὴν ὁποίαν ὠδήγει εἰς τοῦ αἰδεσμοῦ
Ἰωάννου Βουτλέρου, ἐπιστρέφων εἰς τὸν Πέρσηβαλ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Σκῶτου ἐμειδιάσαν· ἔσεισε τὴν
χαίτην του, καὶ ἔτριψε σιγανὰ τὰς χεῖράς του· πε-
ριμείνας δὲ ἕως οὗ γένωσκον ἄφαντοι ὁ Στεφάνος καὶ
ἡ μήτηρ του, ἅμα δὲν εἶδεν αὐτοὺς πλέον, ὑπῆγε
καὶ ἔκρουσε τὸ βύπτρον τῆς οἰκίας Μάκ-Νάβη.

— Τί θέλεις; τῶ εἶπεν ἡ ὑπηρετίς ἡ ὅποιαν
ἦλθε καὶ ἠνεώξε.

Ὁ Βώθης τὸν ὅποιον ἀναμυθόλωσ οἱ ἀναγνώσται
ἡμῶν ἐγνώρισαν ἤδη, ἡμιψύχως τὸν πέτασόν του
ἀνεβόησεν, ὑπερμιμούμενος τὴν ἐρῶν καὶ συγκεχυ-
μένην προσφράσιν τῶν χωρικῶν τῶν μεθωρίων τῆς
Σκωτίας.

— Ἡ Ἄφεντιά του με στέλνει νὰ πῶ μιὰ λέ-
ξι' στῆς κοκονίτσαις.

Ποιὰ ἀφεντιά του;

— Ἡ Ἄφεντιά του μάθες, πῶς νὰ σοῦ πῶ;
ἀνεβόησεν ὁ Βώθης ῥινοφθογγώτερον. — Ἡ Ἄφεν-
τιά του... ὁ λαῖρδος (⁠) μάθες... Ναι, ὁ λαῖρδος
Ἄγγος Μάκ-Φερλάνης, τοῦ κάστρου τῆς Κρέβης!

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠλπίζεν ὁ Βώθης συνέθη· αἱ
δύο νεάνιδες προσελκυσθεῖσαι ἔκυψαν ἐπὶ τῶν κι-
τχλιδῶν τῆς κλίμακος.

— Ὁ πατήρ μου ! ἀνεβόησεν ἡ Κλάρη, — εἶναι
ἀπεσταλμένος τοῦ πατρός μου !... Δισαβῶ πῆς
τοῦ καλοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου ν' ἀναβῆ !

— Θεέ μου ! εἶπεν ὁ Βώθης ὑψόνων εὐθύμως
τὴν φωνὴν ἅμα εἶδεν αὐτάς — πῶς μεγαλώσανε,
νὰ τὰ χαρῶ !... Ἡ καυμένη ἡ Ἐρφη, ἡ γυναῖκά
μου πῶς ἤθελε νὰ χαρῆ ἂν τᾶβλεπε, μὰ δὲν θὰ τὰ
ἐγνώριζεν, ἂν καὶ ἦταν ὡς ἑκατόμια τους !...

— Ἡ Ἐρφη ! ἀπεκρίθη ἡ Ἄννη, ἡ καλή μου
Ἐρφη, ἡ μητέρα μας !... Φίλε μου, μήπως εἶσαι
ὁ γεωργός μας, ὁ Δούγκαν δὲ Ἀθήνης;

— Ὁ σύζυγος τῆς χρυσεῆς μου Ἐρφης ! προ-
σείτετο ἡ Κλάρη λαμβάνουσα τὴν χεῖρά του...

— Ναι, ναι ! καυδόμεναις μου, ἀπεκρίθη μετὰ
καλοκαγαθίας ὁ Βώθης, ἡ Ἐρφη... ἡ χοντρή Ἐρφη
ἡ ὅποια σὰς ἐτραγουδοῦσε τὸ τραγούδι τῶν ψα-
ράδων. Θυμᾶστε τὸ τραγούδι τῶν ψαράδων.

— Πῶς νὰ μὴν τὸ ἐνθυμώμεθα ! εἶπεν ἡ Ἄννα
μετ' ἀκρῶς εἰς τοὺς ὀρθογώνους δὲν ἐλησημόνησαμεν
τίποτε, οὔτε τὸ τραγούδι, οὔτε τὴν Ἐρφη, οὔτε
τίποτε ἄλλο τὸ ὅποιον μᾶς ἦτο προσφιλὲς εἰς τὴν
φίλην ἡμῶν πατρίδα τὴν Σκωτίαν !

— Ἀλλὰ πόσον μετεβλήθης ἔκτοτε ὁ Δούγκαν !
ἐπνέλαθεν ἡ Κλάρη μετὰ θαυμασμοῦ.

Ὁ Βώθης ἀποσπογγίζων τοὺς στεγνοτάτους
ὀρθογώνους του, — Πόσον χαίρομαι νὰ σὰς βλέπω !
εἶπε μετὰ στεναγμοῦ — ἀλλὰ τὸ Ἄφεντικὸ σὰς
προσμῆνει...

— Ὁ πατήρ μου ! διέκοψεν ἡ Κλάρη, εἶναι
λοιπὸν εἰς τὸ Λονδῖνον !

— Ὁ πατήρ μου ! εἶπε καὶ ἡ Ἄννη λοιπὸν θὰ
τόν δοῦμε...

— Εὐθὺς ὅπου θέλετε, ὠραῖά μου κοριτσάκια,
εἶπεν ὁ Βώθης. — Ἄ ! πόσο θὰ χαρῆ ὁ ἀφέντης
μου... πόσον καιρὸν ἔχει νὰ σὰς δῆ;

— Ἐν ἔτος εἶπεν ἡ Ἄννα.

— Ναι ἐν ἔτος, σωστά θυμοῦμαι τώρα γιὰ τί
τὸν ἐσυτρῶφεψα ὡς τὰ σύνορα... Ἰδιὰ νὰ δοῦμαι!
... μπᾶς μᾶς ἀκούει κανένας;

Ὁ Βώθης περιέστρεψε τὴν κεφαλὴν του καὶ
ποιούμενος μεγάλην μυστικότητα.

— Διὰ τί τόση προφύλαξις; ἠρώτησεν ἡ
Κλάρη.

(⁠) Λέξις Σκωτικὴ (laird) σημαίνουσα τὸν τιμαριῶ-
νον ἀρχοντα.

— Ἄ ! διὰ τί... κοριτσάκι μου, ξέρεις ὅτι
μετ' ὁ λαῖρδος (ὁ Θεὸς νὰ πολυχρονήσῃ τὴν ἀφεν-
τιά του !) δὲν χρειάζεται πολλὴ περιέργεια...
βλέπω ὀλόγυρά μου γιὰ τί ἡ ἀφεντιά του μῶς εἶ-
πεν ἔχει ἔννοια !...
Ὁ Βώθης σιωπῆσας ἐπ' ὀλίγον ἐξηκολούθησε
πάλιν μετ' ὕψους ἀθωότητος.

— Τὸ λοιπὸν ἔχω ἔννοια !...

— Ἄλλ' ὁ πατήρ μας ! ποῦ εἶναι ὁ πατήρ μας;
ἠρώτησαν ὁμῶς αἱ δύο νεάνιδες.

— Ἄ ! τὰ κοριτσάκια μου ἐπιθυμοῦν πολὺ νὰ
δοῦν τὸν παπῆκε τους... νὰ τὸν χαδεύουν...
καὶ τὸν φιλήσουν, καταλαθεῖνω, ὠραῖά μου κορά-
σια... ὁ λαῖρδος εἶναι πολὺ αὐστηρὸς ἀνθρώπος...
μὰ δὲν πειράζει γιὰ τί εἶναι ἀξιόλογος ἀφέντης...

— Ἦότε θὰ τὸν δοῦμε; διέκοψεν ἡ Κλάρη.

— Αὐτὸ δὲ, εἶπεν ὁ Βώθης χιμηπλόνων αἴφνης
τὴν φωνὴν του, καὶ λαβὼν τὰς χεῖρας τῶν δύο
νεανίδων τὰς ἔσυρε πρὸς ἐαυτὸν ὡς ὅταν θέλη τις
νὰ εἶπῃ μέγα μυστικόν.

— Ὁ λαῖρδος εἶν' ἰδῶ, εἶπε, γιὰ τῆς δουλειᾶς
του... κρύβεται... ἀλλὰ νὰ σὰς πῶ γιὰ τί,
εἶναι ἀδύνατον... Σὰς προσμῆνει... Γιὰ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ νὰ μὴν τὸ μάθη κάνεις, γιὰ τί κιντυνεῖ ἡ
ἐλευτερία του... καὶ ἴσως ἡ ζωὴ του...

Αἱ δύο ἀδελφεὶ ἐξέπεμψαν κρυφῶν τρόμου.

— Σιωπῆ ! ἐπνέλαθεν ὁ Βώθης· ἡ φωναὶς σὰς
μπορεῖ νὰ ἐπισύρουν ἀνθρώποι περιέργοι... Σὰς
ἔλεγα τὸ λοιπὸν ὅτι ὁ λαῖρδος σὰς προσμῆνει
στοῦ ξενοδοχείου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, κοντὰ
στοὺς Κῆπους τοῦ ναοῦ... ἐτοιμαστήτε, ἀγα-
πημένα μου· ὅ ἕνα τέταρτο σὰς στέλνω ἐν ἁμάξῃ...
Πρὸ πάντων σιωπῆ καὶ φρόνησι !

— Ἡ ζωὴ του ! εἶπες; ἀνεβόησεν ἡ Κλάρη,
εὐροῦσα τέλος τὴν λέξιν, — εἶπες ὅτι πρόκειται
περὶ τῆς ζωῆς του, ὦ Θεέ μου !

— Ἐ, ἔ... σιωπᾶτε, εἶπεν ὁ Βώθης... μπο-
ρεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσος κίντυνος, μὰ ἡ δουλει-
αὶς του εἶναι τόσο μπερδεμένης, ὥστε ποῦ τὸ
καυμένο τὸ ἀφεντικὸ μου !... τέλος πάντων εἶς
θὰ μάθετε περισσότερ' ἀπὸ ἡμῶν ποῦ δὲν ξέρω
μεγάλᾳ πράματα... Πολλὰ τὰ ἔτη Μίς Ἄννα!...
Ἀχ· πόσο θὰ ἐχαίρουσαν ἡ χοντρή μου ἡ Ἐρφη
ἂν ἐβλεπεν αὐτὰ τὰ κοριτσάκια ! Καὶ ταῦτα λέγων
διευθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

— Σὲ δέκα λεπτὰ θᾶξτε τὸ ἁμαξάκι, ἐπνέ-
λαθεν... νὰ μὴν καθήσετε καὶ κουβεντιάσετε,
ἀγαπημένα μου !... δὲν εἶναι παιγνίδια ἐδῶ, μ'
ἀκούτε;... νὰ μὴν πῆτε μηδὲ γοῖ κανένοῦ στον
κόσμο !

Ὁ Βώθης ἠνεώξε τὴν θύραν θέτων τὸν δάκτυ-
λον ἐπὶ τοῦ στόματός του μετ' ὕψους σπουδαιότατον,
εἶπειτα δὲ ἀλλάσων αἴφνης ὄψιν, ἔκαμε νεῦμα
φιλικόν διὰ τῆς κεφαλῆς; πρὸς τὰς νεάνιδας καὶ
ἐγεινεν ἄφαντος.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ μετ' οὐ πολὺ ἦσαν ἐνδεαυμένοιαι. Ἡ Κλάρη ἔβαλεν ὑπὸ τὸν βραχιονά της ὠραίας κυνηγετικὰς χειρίδας τὰς ὁποίας εἶχε κεντήσει διὰ τὸν πατέρα της, καὶ ἡ Ἄννα ἔλαβε σακοῦλαν ἐκ μαργαριτῶν τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν· εἶτα δὲ ἀμφότεραι ἀνεχώρησαν, ἐν μιᾷ στιγμῇ καθ' ἣν ἡ ὑπέρτερος ἐντασχολημένη οὖσα δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς αὐτάς, καὶ μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας τὸ ἀμάξιον τὰς ἐξέβαλεν εἰς τὴν Δίοδον τοῦ Ναοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Μάστωρ Γρούφφη.

(Ἐπιτεταὶ συνέχεια.)

Θ. Ε. Ο. Φ. Ρ. Α. Σ. Τ. Ι. Α.

— 0 —

Ὁ Ἀφηρημένος. (*)

Ὁ Κύριος Μνήμων Ἐνθυμίδης εἶναι ἀνὴρ καλοκάγαθος, χρηστὸς ὅσον ὁποῖος δήποτε ἄλλος πολίτης, ἐνθερμος προστάτης τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς, καὶ λοιπῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς Σμύρνης, καὶ εἰς ἐκ τῶν καλλίστων συνδρομητῶν τοῦ Φιλοκάλου Σμυρναίου· ἀλλ' ἔχει ἐν ἐλλάττωμα, τὸ ὁποῖον πολλὰκις τῷ γίνεται πρόξενον ζημίας μὲν δι' αὐτὸν, γέλωτος δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους. Παρὰδείγματός χάριν ὅτε τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον τῷ ἔφεραν τὸ δεύτερον φυλλάδιον τοῦ Φιλοκάλου συνέβη νὰ κἀθηται πλησίον τῆς ἐστίας καταγινομένου εἰς τὰ ν' ἀνάψῃ τὸ πῦρ· ἐν ᾧ δὲ ἦτο βεβουλισμένος εἰς ἄλλας σκέψεις, μὴ ἔχων ἄλλο πρόχειρον ἔγκασμα χόνοι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀνοχείρας φυλλάδιον· ἀλλὰ πόρρωτα συνελθὼν καὶ ἐνοήσας τὸ φοικτὸν λάθος, τὴν κατὰ τῆς φιλοκαλίας προσβολὴν του ταύτην, ἔσπευτε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐντάμωσιν τοῦ συντάκτου ἵνα ζητήσῃ συγγνώμην, καὶ συγχρῖνως ν' ἀγοράσῃ τὸ ἀπολεσθὲν φυλλάδιον προσφέρων ἐν δίστηλον· τὸ ὁποῖον ὅμως ὁ συντάκτης, εἰ καὶ μὴ ἔχων πολλὰ δίστιλα, δὲν ἐνόμισεν ἀξιωπρεπὲς διὰ τὸν Φιλόκαλον νὰ δεχθῆ, ἀλλὰ παρεκάλεσε τὸν Κύριον Μνήμονα νὰ δεχθῆ τὸ Β' φυλλάδιον ὡς εὐτελὲς δῶρον διὰ τὸ νέος ἔτος, καὶ τούτου γενομένου ἐτράπησαν εἰς ἄλλην συνομιλίαν. Ἐν ᾧ δὲ συνομιλοῦν ὁ Κύριος Ἐνθυμίδης ἰδὼν κειμένην πλησίον του ἐπὶ τραπέζης ταμδακοθήκην χρυσῆν καὶ ἀδμαντοκόλλητον ἦν ἡ φιλόκαλος νεολαία τῆς πόλεως ἡμῶν προσήεγκε δῶρον ἀπὸ κοινοῦ τῷ συντάκτῃ, ὡς τεκμήριον εὐγνωμοσύνης, ἅμα τῆ συστάσει τοῦ περιδικαῦ τούτου, ἔλαβεν

αὐτὴν εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ τὴν ἐκράτει περιεργαζόμενος αὐτήν· μετὰ δὲ ἡμίσειαν περίπτου ὤρων ἐγείρεται, καὶ βαλὼν τὸ κειμήλιον τούτο εἰς τὸν κόλπον του ὡς ἂν ραικοκύρης, μὲ ἀποχαιρετᾶ καὶ ἀπέρχεται ἀφίρων τὸν πῖλόν του εἰς ἀνταλλαγὴν!

Ὁ Κύριος Μνήμων Ἐνθυμίδης ἐνθυμηθεὶς ἡμέραν τινὰ (πρὸ δύο ἐτῶν) ὅτι ἦτο ἄγαμος, καὶ σεβόμενος τὴν θεῖαν ἐντολὴν τὴν δοθείσαν ἡμῖν ἅμα τῆ πλάσει τοῦ ἀνθρώπου « Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ κατακυριεύσατε τὴν γῆν » καὶ τὸ εὐαγγελικὸν ῥητὸν « Πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται » καὶ πρὸς τούτοις φιλοτιμούμενος καὶ αὐτὸς νὰ συνεισφέρῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὸν πληθυσμὸν τοῦ ἔθνους, ἐνυμφεύθη καλὴν τινα νεάνιδα, ἥτις ἐντὸς δεκαπέντε μηνῶν ἀπὸ τοῦ γάμου των τῷ ἐπρόσφερε κληρονόμον τῆς περιουσίας του. Ὁ φίλος μου ὅλος χαρὰ θέλει νὰ ἐρτάσῃ τὰ βαπτίσια μὲ γεῦμα πολυτελὲς, καὶ γράφει εἰς τὸν φίλον τοῖς πᾶσι Πιτσινὴν νὰ τῆ παρασκευάσῃ τὰ ἀπαιτούμενα φαγητὰ, ἀλλ' ἀντὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ « Καὶ δώδεκα βουκάλια σαμπάνιαν » — « Στεῖλέ μου, τῷ λέγει, καὶ δώδεκα φυλλάδια τοῦ Φιλοκάλου Σμυρναίου !!! »

Γράφων δὲ εἰς τὸν Πανιερώτατον Παῖσιον, πρώην Σμύρνης νῦν δὲ Φιλιππουπόλεως, ἵνα ζητήσῃ Ἱερέα διὰ νὰ βαπτίσῃ τὸ « καλοῦ πατρὸς νεώττιον » ὑπογράφεται ὅπως ἦν συνειθισμένος ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς αὐτοῦ ἐπιστολαῖς· *Μνήμων Ἐνθυμίδης καὶ Συγτ.* ὅπερ ἔκαμε τὸν ἅγιον γέροντα νὰ μειδιάσῃ οὐκ ὀλίγον, διὰ τὸ καινοφανὲς τῆς παραδοχῆς τῆς συντροφίας ἐν τῇ τεκνοποιίᾳ.

Ἄλλοτε δὲ πάλιν προσκαλεῖ εἰς τὸ γεῦμα φίλον τοῦ τινὰ ὅστις φέρει μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἀδελφὴν του, χήραν εἰκοσιδύο ἐτῶν. Ἐν ᾧ δὲ ἔτρωγον καὶ ἔπινον, ἡ νέα κυρία αἴφνης ὠχρηᾶ καὶ λειποθυμεῖ, ὁ δὲ καλοκάγαθος Μνήμων Ἐνθυμίδης ἐγείρεται καὶ σπεύδει παντοιοτρόπως πρὸς ἀνάβρωσίν της. — « Καλὲ δὲν εἶναι τίποτε, λέγει εἰς τὸν φίλον του, πιθανὸν ἢ ἀδελφήσας νὰ ἦναι ἔγγυος. »

— Κύριε τῷ λέγει οὗτος ξηρὰ ξηρὰ, νομίζω ὅτι σᾶς εἶπον ἡ ἀδελφή μου εἶναι χήρα πρὸ δύο ἐτῶν.

— Ἄ! Ζητῶ συγγνώμην, κύριέ μου, ἐνόμιζον ὅτι ἦτο ἄγαμος !!!

(*) Περὶ τοῦ ἀφηρημένου ἐγράψαμεν καὶ ἐν τῷ Β' φυλλάδιῳ τοῦ Φιλοκάλου Σμυρναίου.